

Revizijsko poročilo

Gospodarjenje z domovi v upravljanju Centra šolskih in obšolskih dejavnosti

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Gospodarjenje z domovi v upravljanju Centra šolskih in obšolskih dejavnosti

Številka: 322-5/2012/42

Ljubljana, 23. decembra 2013

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo *smotrnosti poslovanja Centra šolskih in obšolskih dejavnosti* v obdobju od leta 2009 do leta 2011. Center šolskih in obšolskih dejavnosti upravlja z 22 domovi in mladinskim prenočiščem Ptuj, ki so v lasti države.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o smotrnosti gospodarjenja zavoda z domovi od leta 2009 do leta 2011. Za dosego tega cilja je računsko sodišče odgovorilo na vprašanje, ali je Center šolskih in obšolskih dejavnosti uspešno in učinkovito upravljal z domovi. Uspešnost in učinkovitost upravljanja je bila ocenjena tako, da je računsko sodišče poiskalo odgovore na podvprašanja, ali je Center šolskih in obšolskih dejavnosti primerno gospodaril z domovi in poskrbel za izvedbo načrtovanih investicij in za vzdrževanje domov, da bi zagotovil varnost bivanja otrok glede na zahtevane obratovalno-tehnične pogoje domov; kako učinkovito je Center šolskih in obšolskih dejavnosti upravljal z domovi in ali je z uspešnim izvajanjem nalog in programov zagotavljal primerno izkoriščenost zmogljivosti domov ter uresničitev določil pogodbe ter ali so bila prejeta proračunska sredstva namensko porabljena za izvajanje šole v naravi in za izvajanje drugih dogovorjenih programov v okviru javne službe.

Računsko sodišče je ugotovilo, da v obdobju od leta 2009 do leta 2011 niso bile izvedene vse načrtovane investicije, saj je Center šolskih in obšolskih dejavnosti realiziral le 65 odstotkov vrednosti načrtovanih investicij. Največji investiciji v dom Breženka in v dom Škorpijon nista bili izvedeni v skladu z določili Zakona o javnem naročanju in v skladu z določili gradbenih pogodb.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je sklenil pogodbe za opravljanje storitev s pristojnimi ustanovami in odpravil vse nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so jih ugotovile pristojne nadzorne službe, s čimer je po mnenju računskega sodišča zagotavljal ustrezen nadzor nad izpolnjevanjem predpisanih tehničnih pogojev in varnost svojega delovanja.

Po mnenju računskega sodišča bi Center šolskih in obšolskih dejavnosti v obdobju, na katero se nanaša revizija, zmogljivosti domov lahko izkoristil učinkoviteje. V obdobju od leta 2009 do leta 2011 je dosegel povprečno 47,3-odstotno zasedenost domov. Center šolskih in obšolskih dejavnosti je pri realizirani izkoriščenosti zmogljivosti domov pozitivno posloval, glede na izdelane projekcije pa računsko sodišče meni, da bi ob 54,4-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti dosegel optimalni poslovni izid in obenem poskrbel za več nočitev otrok, ki se udeležujejo programov v okviru javne službe Centra šolskih in obšolskih dejavnosti.

Cene programov so pokrivalo obratovalne stroške Centra šolskih in obšolskih dejavnosti kot celote, ne pa tudi stroškov na ravni nekaterih domov. Cene za storitve javne službe so bile oblikovane tako, da so pokrile obratovalne stroške, in s ciljem, da bi bile čim nižje, da bi Center šolskih in obšolskih dejavnosti omogočil cenovno dostopne storitve čim večjemu številu šoloobveznih otrok in dijakov. Cene za storitve,

ki jih je opravljal na trgu, so bile po posameznih domovih različno oblikovane glede na povpraševanje gostov in bivalni standard domov. Center šolskih in obšolskih dejavnosti je bil uspešen pri realizaciji načrtovanega števila udeležencev programov javne službe in gostov v okviru tržne dejavnosti. Opravljanje storitev na trgu je pomembno prispevalo k pozitivnemu poslovnemu rezultatu.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je na podlagi anket o zadovoljstvu učiteljev s programi šole v naravi ugotovil, da je bilo v povprečju zadovoljnih 93 odstotkov šol, s čimer je bil cilj dosežen. Računsko sodišče pa meni, da bi moral Center šolskih in obšolskih dejavnosti pripraviti tudi anketne vprašalnike za preverjanje zadovoljstva otrok, saj bi le tako pridobil celovito povratno informacijo o zadovoljstvu udeležencev.

Po mnenju računskega sodišča je Center šolskih in obšolskih dejavnosti prejeta proračunska sredstva porabil namensko – za izvajanje šole v naravi in za izvajanje drugih dogovorjenih programov v okviru javne službe. Načrtovano število udeležencev programov v okviru javne službe v obdobju od leta 2009 do leta 2011 je bilo povprečno 99,7-odstotno realizirano.

Računsko sodišče je Centru šolskih in obšolskih dejavnosti podalo tudi nekaj *priporočil* za izboljšanje poslovanja.

KAZALO

1. UVOD	8
1.1 OPREDELITEV REVIZIJE	8
1.2 PREDSTAVITEV PODROČJA.....	9
1.3 PREDSTAVITEV ZAVODA	10
1.4 ODGOVORNI OSEBI	12
2. UGOTOVITVE	13
2.1 ALI JE ZAVOD ZAGOTOVIL VARNOST BIVANJA OTROK GLEDE NA ZAHTEVANE OBRATOVALNO-TEHNIČNE POGOJE DOMOV	13
2.1.1 Vpis v zemljiško knjigo.....	13
2.1.2 Ugotovitve inšpekcijskih služb	14
2.1.3 Investicije ministrstva in zavoda v domove	17
2.1.4 Skladnost investicij z določili pogodb z izvajalci.....	20
2.1.4.1 Adaptacija in rekonstrukcija doma Breženka	20
2.1.4.2 Adaptacija in rekonstrukcija doma Škorpijon	21
2.1.5 Zahtevki za refundacijo povračilo sredstev	23
2.2 KAKO UČINKOVITO IN USPEŠNO JE ZAVOD UPRAVLJAL Z DOMOVI.....	23
2.2.1 Zasedenost domov	23
2.2.1.1 Poslovni izidi posameznih domov.....	26
2.2.1.2 Razmerje med cenami programov in stroški.....	26
2.2.2 Izvrševanje nalog in programov iz letnega delovnega načrta	28
2.2.2.1 Število nočitev in udeležencev.....	29
2.2.2.2 Analize izidov poslovanja zavoda pri različnih stopnjah zasedenosti domov	30
2.2.2.3 Razlogi za slabšo zasedenost nekaterih domov zavoda.....	32
2.2.3 Preverjanje zadovoljstva uporabnikov s programi.....	33
2.3 ALI JE ZAVOD NAMENSKO PORABIL PRORAČUNSKA SREDSTVA.....	34
2.3.1 Namenskost porabe proračunskih sredstev za izvajanje javne službe	34

2.3.1.1	Osnovne naloge javne službe.....	36
2.3.1.2	Dijaški dom Tolmin.....	38
2.3.1.3	Projekti.....	39
2.3.2	Cene šole v naravi.....	41
3.	MNENJE	45
4.	PRIPOROČILA	47
5.	PRILOGE	48

1. UVOD

Revizija smotrnosti gospodarjenja z domovi v upravljanju Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (v nadaljevanju: zavod) v obdobju od leta 2009 do leta 2011 je bila izvedena na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 13. 11. 2012.

Pravno podlago za izvedbo revizije predstavlja ZRacS-1 s podzakonskimi predpisi. Revizija je bila opravljena v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³.

1.1 Opredelitev revizije

Predmet revizije je bilo gospodarjenje z domovi, ki so v lasti države, upravlja pa jih zavod, v obdobju od leta 2009 do leta 2011. Cilj revizije je bil izrek mnenja o smotrnosti gospodarjenja z domovi v upravljanju. Za doseg tega cila smo si zastavili vprašanje, ali je zavod uspešno in učinkovito upravljal z domovi in pri tem ugotavljali:

- ali je zavod primerno gospodaril z domovi in poskrbel za izvedbo načrtovanih investicij in za vzdrževanje domov, da bi zagotovil varnost bivanja otrok glede na zahtevane obratovalno-tehnične pogoje domov;
- kako učinkovito je zavod upravljal z domovi in ali je z uspešnim izvajanjem nalog in programov zagotavljal primerno izkoriščenost zmogljivosti domov ter uresničitev določil pogodbe;
- ali so bila prejeta proračunska sredstva namensko porabljena za izvajanje šole v naravi in za izvajanje drugih dogovorjenih programov v okviru javne službe.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Uradni list RS, št. 43/13.

1.2 Predstavitev področja

Zavod je na podlagi sklenjenih pogodb prejel od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport⁴ (v nadaljevanju: ministrstvo) v upravljanje 22 domov in mladinsko prenočišče Ptuj. Na podlagi določb Zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin⁵ ter Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁶ (v nadaljevanju: ZSPDSLS) ter na podlagi sprejetih sklepov Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) je bil zavod določen kot upravljavec stvarnega premoženja v domovih, ki so v lasti države. Upravljanje po 3. členu ZSPDSLS pomeni zlasti skrb za pravno in dejansko urejenost; investicijsko vzdrževanje, pripravo, organiziranje in vodenje investicij, oddajanje v najem, dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno. V 18. členu Odloka o ustanovitvi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti⁷ je bilo določeno, da ministrstvo zagotavlja sredstva za investicije. Domovi zavoda morajo biti ustrezno oskrbovani in vzdrževani, da bi zagotavljali varnost bivanja otrok. Zavod je moral v proučevanem obdobju glede na sprejeti letni delovni načrt (v nadaljevanju: LDN) izvesti investicije oziroma vzdrževalna dela, da bi zagotovil skladnost stanja domov z obratovalno-tehničnimi pogoji in predpisi.

Zavod izvaja programe prek celega leta. Za učence, ki se prek zavoda izobražujejo v okviru programa šole v naravi, ter za druge goste zavod izvaja tudi storitve namestitvev in nudenja prehrane, prav tako pa mora poskrbeti za varnost, spremstvo in zdravje otrok. V šolskih dneh, od septembra do junija, izvaja javni program šole v naravi in druge programe, ki jih imajo šole načrtovane v letnih delovnih načrtih, in sicer na podlagi sprejetega LDN in sklenjene pogodbe z ministrstvom o sofinanciranju programov šole v naravi in drugih programov javne službe za šoloobvezne otroke. S tržno dejavnostjo zavod dodatno zapolni zmogljivosti domov, ko se ne izvajajo programi javne službe in so domovi prosti. Zavod je v obdobju, na katero se nanaša revizija, občasno preverjal tudi zadovoljstvo šol.

V sklenjenih pogodbah o sofinanciranju je bilo med zavodom in ministrstvom dogovorjeno, da bo zavod izvedel naloge, ki se nanašajo na izvedbo programov šole v naravi, projektne tedne, programe za dneve dejavnosti, izbirne vsebine in interesne dejavnosti, program aktivne počitnice ter druge naloge, opredeljene v sprejetem LDN. Zavod sredstva iz proračuna pridobi na podlagi zahtevkov za izplačilo s prilogami ter na podlagi delnih ali dokončnih poročil o izvedbi nalog, ki morajo biti pripravljene v skladu z navodili ministrstva. Zaračunanane cene šolam za programe šole v naravi ne smejo vključevati stroška plač zaposlenih, ki izvajajo javno službo, ampak le stroške bivanja.

⁴ V obdobju, na katero se nanaša revizija, je bilo to Ministrstvo za šolstvo in šport. V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 8/12) je Ministrstvo za šolstvo in šport od 4. 2. 2012 nadaljevalo z delom kot Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport z delovnimi področji Ministrstva za šolstvo in šport, Ministrstva za kulturo in delom delovnega področja Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 21/13) pa od 14. 3. 2013 deluje Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport z delovnimi področji Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, razen delovnega področja, ki se nanaša na naloge ustvarjanja, umetnosti, kulture, kulturne dediščine, medijev, slovenskega jezika in verskih skupnosti, kot jih določa 39. člen Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05–UPB4, 48/09, 21/12).

⁵ Uradni list RS, št. 14/07.

⁶ Uradni list RS, št. 86/10.

⁷ Uradni list RS, št. 53/92.

1.3 Predstavitev zavoda

Zavod je bil ustanovljen na podlagi Odloka o ustanovitvi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti⁸, ki ga je sprejela vlada. S sklepom Srg 9298/92 z dne 26. 11. 1992 je bil zavod vpisan v sodni register. Vlada je v letu 2003 sprejela nov Odlok o ustanovitvi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti⁹ (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi), ki je veljal v obdobju, na katero se nanaša revizija.¹⁰

Ustanoviteljica zavoda je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti pa izvaja vlada. Na podlagi 5. člena odloka o ustanovitvi je svet centra 8. 6. 2006 sprejel Statut Centra šolskih in obšolskih dejavnosti¹¹ in 10. 10. 2011 novi Statut Centra šolskih in obšolskih dejavnosti¹² (v nadaljevanju: statut zavoda).

Zavod ima v skladu s 7. členom statuta zavoda naslednje organe: svet centra, programski svet, svet za prostorski razvoj in direktorja.

Najvišji organ upravljanja je *svet centra*. Svet šteje devet članov, od katerih šest članov imenuje vlada, tri člane pa izvolijo delavci zavoda. Mandat sveta centra traja štiri leta. V skladu s statutom so pristojnosti sveta centra naslednje: obravnava in sprejema statut; sprejema program razvoja, letne programe dela in poročila o njihovem izvrševanju; določa finančni načrt in sprejema zaključni račun; predlaga ustanovitelju spremembe dejavnosti centra in spremembe odloka o ustanovitvi; obravnava in sklepa o pobudah in predlogih programskega sveta, sveta za prostorski razvoj, komisij, organov in direktorja; imenuje in razrešuje člane programskega sveta; imenuje in razrešuje člane sveta za prostorski razvoj; imenuje in razrešuje direktorja zavoda v soglasju z ustanoviteljem; imenuje različne komisije; v skladu z zakonom odloča o ugovorih in pritožbah delavcev zoper odločbe direktorja; odloča o disciplinski odgovornosti direktorja; določa delovno uspešnost direktorja in opravlja druge naloge v skladu z zakonom in podzakonskimi predpisi, odlokom o ustanovitvi in statutom zavoda.

Programski svet je strokovni organ zavoda, ki ga sestavljajo strokovni delavci zavoda, zunanji strokovni delavci in posamezni strokovnjaki s področja dela zavoda. Naloge programskega sveta so, da obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda; določa strokovne podlage za programe razvoja zavoda in za letne programe dela; daje svetu centra in direktorju mnenja in predloge glede organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti.

Svet za prostorski razvoj sestavljajo strokovni delavci zavoda, zunanji strokovni sodelavci in posamezni strokovnjaki s področja delovanja zavoda. Najpomembnejši nalogi, ki ju opravlja, sta obravnava vprašanj s področja strokovnega dela zavoda ter določanje strokovnih podlag za programe prostorskega razvoja zavoda in za letne programe zavoda.

⁸ Uradni list RS, št. 53/92, 35/97, 99/01.

⁹ Uradni list RS, št. 17/03, 108/05, 1/10.

¹⁰ V letu 2013 je vlada sprejela Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Center šolskih in obšolskih dejavnosti.

¹¹ Veljal od 9. 6. 2006 do 10. 10. 2011.

¹² Velja od 11. 10. 2011.

Direktor je v skladu s 17. členom statuta poslovodni organ zavoda, ki ga imenuje in razrešuje svet centra s soglasjem vlade. Direktor je na podlagi javnega razpisa imenovan za dobo štirih let. Direktor ima po 19. členu statuta naslednje pomembnejše naloge in pooblastila: vodi, organizira in usklajuje delo in poslovanje zavoda; zastopa in predstavlja zavod; pripravlja podlage za splošne akte zavoda, programe in poročila; predpisuje navodila za poslovanje zavoda; je odredbodajalec finančnega načrta zavoda in podpisuje poslovne akte, listine in druge dokumente; skrbi za zakonitost poslovanja zavoda; opravlja druge naloge po določitih statuta zavoda.

Zavod pridobiva sredstva za izvajanje svoje dejavnosti v skladu s 13. členom odloka o ustanovitvi zavoda:

- iz državnega proračuna,
- z opravljanjem dejavnosti za naročnike,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z donacijami in darili in
- iz drugih virov.

Sredstva iz državnega proračuna pridobiva na podlagi LDN in finančnega načrta.

Presežek prihodkov nad odhodki zavod uporablja za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti. Presežek odhodkov nad prihodki (primanjkljaj) se krije v skladu z zakonom in odločitvijo ustanovitelja na predlog Sveta zavoda.

Delovanje zavoda sega na področje šolstva, športa, znanosti in kulture. V 1. členu odloka o ustanovitvi je določeno, da je bil zavod ustanovljen za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog, povezanih s posredovanjem znanja, uvajanjem v raziskovalno delo in kulturne dejavnosti mladine, ter za izvajanje delov programov na področju vzgoje in izobraževanja, ki se opravljajo kot javna služba na področju vzgoje in izobraževanja. Dejavnosti zavoda so bile opredeljene v prvem Odloku o ustanovitvi Centra šolskih in občolskih dejavnosti iz leta 1992¹³:

- izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki so povezane z življenjem v naravi ter so del programa osnovne šole, in vzgojno-izobraževalnih programov na ravni srednješolskega izobraževanja;
- nudenje bivanja in prehrane, učnih ter športnih sredstev in objektov, pa tudi storitve pedagoškega in drugega strokovnega osebja za izvedbo dejavnosti ter naravoslovnih, kulturnih in drugih interesnih dejavnosti;
- izvajanje stalnih projektov vključevanja mladih v raziskovalno delo, kot so tabori, poletne šole, mladinske raziskovalne skupine in podobno v obliki seminarjev, ekskurzij in predavanj;
- sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini ter vključevanje v združenja in mednarodne ustanove;
- svetovalne, razvojne, organizacijske, informacijske in finančno-ekonomske storitve v okviru dejavnosti in drugo;
- nudenje bivalnih in prehranskih zmogljivosti drugim obiskovalcem v okviru prostih zmogljivosti domov;
- dejavnost dijaških domov¹⁴.

¹³ V odloku o ustanovitvi iz leta 2003 so dejavnosti opredeljene le po standardni klasifikaciji dejavnosti.

¹⁴ Opredeljena je bila s sklepom vlade št. 600-01/2001-2 z dne 15. 2. 2002.

Dejavnosti zavoda se delijo na javno službo in tržni del poslovanja. Pretežni del poslovanja zavoda predstavlja javna služba. Tržni del poslovanja zavoda je namenjen pokrivanju tekočih stroškov, ki nastanejo s prodajo razpoložljivih zmogljivosti in storitev gostom, in delnemu pokrivanju stalnih stroškov, ki nastanejo z javno službo. Tržno dejavnost zavod opravlja, ko šole v domovih ne izvajajo dejavnosti s področja javne službe.

1.4 Odgovorni osebi

Odgovorni osebi za poslovanje zavoda v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bila:

- Matjaž Zajelšnik, direktor zavoda, do 30. 9. 2011 in
- Alenka Kovšca, direktorica zavoda, od 1. 10. 2011.

2. UGOTOVITVE

2.1 Ali je zavod zagotovil varnost bivanja otrok glede na zahtevane obratovalno-tehnične pogoje domov

2.1.1 Vpis v zemljiško knjigo

Zavod je bil v letu 2009 vpisan kot lastnik nepremičnin za deset domov: Radenci, Vojsko, Lipa, Kranjska Gora, Ajda, Kavka, Planinka, Škrk, Škorpiljon in Breženka. Ministrstvo in zavod sta 29. 1. 2010 sklenila pogodbo o ureditvi dejanskega in pravnega stanja nepremičnin (objektov in zemljišč), ki jih od ustanovitve oziroma izgradnje objektov uporablja zavod. Na podlagi te pogodbe se je začela ureditev zemljiškooknjižnega stanja v skladu s predpisi s področja stvarnega premoženja v lasti države tako, da je zavod prenesel navedene nepremičnine v izključno last Republike Slovenije. Tudi ostalih devet domov v lasti države je vpisanih v zemljiško knjigo (domovi Burja, Bohinj, Gorenje, Medved, Planica, Peca, Rak, Soča, Trilobit). Trije domovi (Čebelica, Fara in Jurček) niso v lasti države. Za dom Čebelica in dom Fara sta bili sklenjeni najemni pogodbi, medtem ko smo ugotovili, da je Občina Kočevje v zemljiški knjigi vpisana kot lastnica doma Jurček. Vlada in Občina Kočevje nista sklenili najemne pogodbe, ki bi zavodu omogočala razpolaganje z domom Jurček. V mladinskem prenočišču Ptuj ima Republika Slovenija v lasti 62,5-odstotni delež nepremičnine, preostali delež ima v lasti Mestna občina Ptuj. Mestna občina Ptuj in zavod sta sklenila pogodbo in aneks o oddaji v najem prostorov mladinskega prenočišča Ptuj¹⁵.

Pojasnilo zavoda

Zavod je predložil dopis ministrstva z dne 31. 1. 2013, da je za dom Jurček z Občino Kočevje treba najprej urediti zemljiškooknjižno stanje. Nepremičnine doma Jurček so bile pred pričetkom izvajanja dejavnosti zavoda na tej lokaciji v uporabi Dijaškega doma Kočevje. Dijaški dom Kočevje v zemljiški knjigi ni bil vpisan kot imetnik pravice uporabe takratne družbene lastnine, temveč je bila vpisana Občina Kočevje. Za dokončno ureditev je treba izvesti še parcelacijo.

Na podlagi 9. člena ZSPDSLS mora vlada določiti upravljavce stvarnega premoženja države s sklepom, če jim pravica upravljanja stvarnega premoženja ni podeljena z zakonom, podzakonskim predpisom ali aktom o ustanovitvi, ki ga sprejme vlada. Status upravljavca lahko določi le na nepremičninah, na katerih ima Republika Slovenija lastninsko pravico že vpisano v zemljiško knjigo.

¹⁵ Sklep vlade št. 465-118/2002 z dne 6. 2. 2003, s katerim dodeli zavodu v upravljanje in neodplačno uporabo mladinsko prenočišče Ptuj za nedoločen čas v obliki 62,5 odstotka nepremičnine pod pogojem, da Mestna občina Ptuj dodeli zavodu svoj 37,5-odstotni lastniški delež v upravljanje za nedoločen čas in to uredi s pogodbo.

Vlada je v obdobju od leta 2009 do leta 2011 izdala 16 sklepov, s katerimi je zavod postal upravljavec stvarnega premoženja države. Ugotovili smo, da zavod upravlja z domovi Burja, Gorenje, Kranjska Gora in Planica, ki so v lasti države, brez sklepov vlade o upravljanju teh domov.

Pojasnilo zavoda

Zavod je posredoval dopis ministrstva z dne 31. 1. 2013, da bodo za domove Burja, Gorenje, Kranjska Gora in Planica pripravili vladno gradivo za določitev upravljavca.

Ugotovili smo, da je zavod od ministrstva v letu 2011 prejel dva sklepa¹⁶ za upravljavca stvarnega premoženja, čeprav so bile nepremičnine iz teh sklepov že prodane. Ministrstvo je sklenilo kupoprodajno pogodbo za dom Planina 18. 11. 2008 in prodajno pogodbo za dom Osp 29. 12. 2010. Zavod je prejel tudi sklep o upravljanju za objekt Pliskavica¹⁷. V objektu Pliskavica (šola in župnišče) zavod ni nikoli izvajal svoje dejavnosti niti vlagal v objekte, razen v letu 2011, ko je za zagotovitev varnosti mimoidočih saniral ostrešje v vrednosti 8.534 evrov.

Pojasnilo zavoda

Zavod je predložil dopis ministrstva z dne 20. 2. 2013 glede objekta Pliskavica, da je bilo v preteklosti načrtovano, da se uredi dom, vendar je zaradi spremenjenih okoliščin to postalo neizvedljivo (stroge zahteve spomeniškega varstva, nezadostna sredstva za investicije). Ministrstvo je predlagalo Občini Sežana, da nepremičnino vzame nazaj v last, vendar se občina na to še ni odzvala. Vpis lastninske pravice na nove lastnike se je za dom Osp izvedel šele konec leta 2012 zaradi izvedbe upravnega postopka prodaje kmetijskega zemljišča.

Zavod bi moral skupaj z ministrstvom poiskati rešitev za objekt Pliskavica, ki ga ima zavod v upravljanju in je v dotrajanem stanju. Zavod v njem ne more izvajati dejavnosti, mora pa skrbeti za varnost objekta in financirati sanacije.

2.1.2 Ugotovitve inšpekcijskih služb

Zavod je zagotavljal nadzor nad izpolnjevanjem predpisanih tehničnih pogojev in varnosti svojega delovanja prek ustreznih ustanov, s katerimi je imel sklenjene pogodbe o opravljanju storitev. V ta namen je imel zavod sklenjeno pogodbo z Zavodom za zdravstveno varstvo Ljubljana o strokovnem zdravstvenem nadzoru. Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana je po tej pogodbi za zavod opravljal higiensko-epidemiološke storitve (redni pregled kuhinje, pregled razdelilnih kuhinj in drugih manjših objektov, kontrolni pregled kuhinje, odvzem brisa za snažnost, odvzem vzorca hrane), mikrobiološke laboratorijske storitve (mikrobiološka analiza brisa, mikrobiološka analiza vzorca hrane) ter sanitarno-kemične laboratorijske storitve.

Glede kontrole vode na prisotnost legionele v internem vodovodnem omrežju mora zavod sam skrbeti za nadzor vode in izvajati aktivnosti preprečevanja legionele. Zavod ima zato v skladu z napotki Inštituta za varovanje zdravja Republike Slovenije sprejeta navodila za nadzor internega vodovodnega omrežja za preprečevanje razmnoževanja legionele, ki so obvezna za vse domove. Za večje domove, kjer biva več udeležencev programov in gostov, pa je imel zavod sklenjeno pogodbo za izvajanje storitev za odvzem

¹⁶ Dom Osp, št. sklepa 47803-160/2011/3 z dne 19. 7. 2011 in dom Planina, št. sklepa 47803-76/2011/3 z dne 12. 4. 2011.

¹⁷ Št. 47803-161/2011/3 z dne 19. 7. 2011.

vzorcev pitne vode za potrebe mikrobioloških preiskav glede prisotnosti legionele iz internih vodovodnih omrežij z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj (domovi Bohinj, Trilobit, Planica in Kranjska Gora) ter pogodbo z Zavodom za zdravstveno varstvo Ljubljana (domova Fara in Medved).

Ker ima dom Burja bazen s sladko vodo, mora zavod po določilih Pravilnika o minimalnih higienskih in drugih zahtevah za kopalne vode¹⁸ in Pravilnika o minimalnih higienskih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati kopališča in kopalne vode v bazenih¹⁹, opravljati preizkušanje mikrobioloških parametrov. Zavod je zato z Zavodom za zdravstveno varstvo Koper sklenil pogodbo za dvakrat mesečno opravljanje vzorčenja kopalne vode bazenskega kopališča (bazen obratuje sezonsko od aprila do vključno oktobra) in ustrezne mikrobiološke, fizikalno-kemijske analize ter druge podobne analize (vzorči polnilno vodo, ugotavlja prisotnost bakterij vrste *Legionella pneumophila*).

Zavod je sklenil pogodbe tudi z zavodi za zdravstveno varstvo Novo mesto, Maribor in Kranj za deratizacije, dezinfekcije, dezinfekcije, in sicer dvakrat letno za deratizacijo s kontrolo in zamenjavo vseh vab ter po potrebi in naročilu zavoda za dezinfekcijo in dezinfekcijo.

Za vse kuhinje ima zavod uveden enotni sistem internega HACCP²⁰ nadzora. Vodja področja prehrane in vsi, ki so zaposleni pri pripravi hrane, so usposobljeni za delo z živili v skladu s predpisi in Smernicami dobre higienske prakse za gostinstvo²¹. Delovanje kuhinj v domovih nadzira Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljevanju: zdravstveni inšpektorat), tako v okviru občasnih pregledov kot v primeru posebnih okoliščin (na primer pojav bolezni s sumom možnosti okužbe s hrano ali vodo).

Ugotovili smo, da so v obdobju od leta 2009 do leta 2011 zavodi za zdravstveno varstvo, s katerimi je imel zavod sklenjene pogodbe, v 23 domovih opravili najmanj 135 zdravstveno-higienskih pregledov, v povprečju dva pregleda na dom letno. Zdravstveni inšpektorat je v tem obdobju opravil najmanj 41 inšpekcijskih pregledov. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor²² in Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami pa sta opravila najmanj po dva pregleda.

Zdravstveni inšpektorat je preveril spoštovanje predpisov, ki urejajo področje nalezljivih bolezni, zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti živil in hrane, zdravstvene ustreznosti pitne vode, higienske ustreznosti kopalnih vod, izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živili, tobaka in tobačnih izdelkov, omejevanja porabe alkohola in minimalno sanitarno-zdravstvenih pogojev. Najpogostejše ugotovitve v poročilih o sanitarno-higienskih pregledih zavodov za zdravstveno varstvo Ljubljana, Kranj, Maribor in Koper ter v inšpekcijskih zapisnikih zdravstvenega inšpektorata so bile:

- nekatere hladilne in zamrzovalne naprave so dotrajane in slabo tesnijo;

¹⁸ Uradni list RS, št. 73/03, 96/06.

¹⁹ Uradni list RS, št. 39/11, 64/11-popr.

²⁰ HACCP (angl.: Hazard Analysis Critical Control Point) je sistem, ki omogoča identifikacijo oziroma prepoznavanje, oceno, ukrepanje in nadzor nad morebitno prisotnimi škodljivimi agensi v živilih ali stanji, ki lahko ogrožajo zdravje človeka. HACCP je mednarodna metoda zagotavljanja varne hrane.

²¹ Smernice je potrdilo Ministrstvo za zdravje s sklepom št. 021-10/2009-11 z dne 20. 12. 2010.

²² V skladu z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 17/12) Inšpektorat za okolje in prostor nadaljuje delo kot Inšpektorat Republike Slovenije za promet, energetiko in prostor pri Ministrstvu za infrastrukturo in prostor.

- dotrajani so nekateri čistilni pripomočki;
- opravljeni se mora generalno čiščenje vseh prostorov kuhinjskih blokov in opreme ter redno vzdrževati tudi opremo, ki ni v uporabi;
- izdelati je treba načrte preprečevanja razmnoževanja legionele v internem vodovodnem omrežju;
- izdelati je treba načrte preverjanja zagotavljanja zdravstveno ustrezne pitne vode ter vzpostaviti evidence za spiranje vode v omrežje;
- dosledno naj se izvajajo priporočeni postopki fizikalne dezinfekcije;
- vzpostavi naj se nadzor in evidence temperatur v internem vodovodnem omrežju;
- treba je vzpostaviti red v zamrzovalnih skrinjah, zaloge nekaterih prehranskih izdelkov so prevelike;
- zračenje v kuhinjah je treba urediti tako, da na stenskih površinah ne nastaja plesen;
- potrebno je redno označevanje živil izven originalne embalaže;
- več pozornosti je treba nameniti kontroli rokov uporabe živil ter zagotoviti ustrezno sledljivost živil.

Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je opravil nadzore na podlagi 50. člena Zakona o varstvu pred požarom²³, 75. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu²⁴ in Zakona o inšpekcijskem nadzoru²⁵. Namen nadzorov je bil pregled organizacije in sistema varstva pred požarom v domovih. Pregledana je bila dokumentacija s področja varstva pred požarom ter evakuacijske poti v objektu, v katerem poteka dejavnost. Ugotovljeno je bilo, da je treba pripraviti navodila za ravnanje v primeru požara, napisana v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku, in jih namestiti v sobah za nastanitve ter izdelati načrt evakuacije v primeru požara. Izvesti je treba usposabljanja za praktično izvajanje evakuacije iz prostora v primeru požara.

Ugotovili smo, da je Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto moral samo v domu Lipa opraviti preiskavo izbruha noravirusov, saj so imeli učenci črevesne težave. V poročilu o preiskavi izbruha noravirusov je bilo ugotovljeno, da zaposlene osebe niso imele virusa, temveč je bil primarno okužen učenec.

Pojasnilo zavoda

V letih 2011 in 2012 je bila glede na ugotovitve zunanjih nadzorov neustrezna, iztrošena in stara oprema zamenjana z novo. V desetih domovih so zamenjali 16 hladilnih in zamrzovalnih naprav, v štirih domovih so zamenjali pomivalne stroje, v enem domu so zamenjali parno-konveksijsko peč, pribor, servirno in kubalno posodo so letno nadomeščali z novo, kupili so kontrolne termometre različnih tipov glede na funkcije in zagotovili ustrezne nove čistilne pripomočke (razna brisala, vozičke za čiščenje, sesalnike). Delavce je zavod usposabljal in izobraževal ter opozarjal na izvajanje pravih postopkov dela v določenih razmerah. Veliko pozornosti je zavod namenil tudi kontroli pitne vode v internih vodovodnih omrežjih.

Ugotovili smo, da je zavod v predpisanih rokih odpravil vse nepravilnosti, ki so jih ugotovile pristojne službe oziroma inšpekcijski nadzori, ter obvestil pristojne inšpekcijske službe o odpravi ugotovljenih nepravilnostih ter predložil vsa potrebna dokazila. Pristojne inšpekcijske službe so v nekaterih primerih izdale sklep, s katerim so postopek inšpekcijskega nadzora ustavile, v drugih primerih so preverjale odpravljene nepravilnosti po domovih in izdale zapisnike.

²³ Uradni list RS, št. 3/07-UPB1, 9/11.

²⁴ Uradni list RS, št. 43/11.

²⁵ Uradni list RS, št. 43/07-UPB1.

Ocenjujemo, da je zavod, ker je sklenil pogodbe za opravljanje storitev s pristojnimi ustanovami in odpravil vse nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so jih ugotovile pristojne nadzorne službe, zagotavljal ustrezen nadzor nad izpolnjevanjem predpisanih tehničnih pogojev in varnost svojega delovanja.

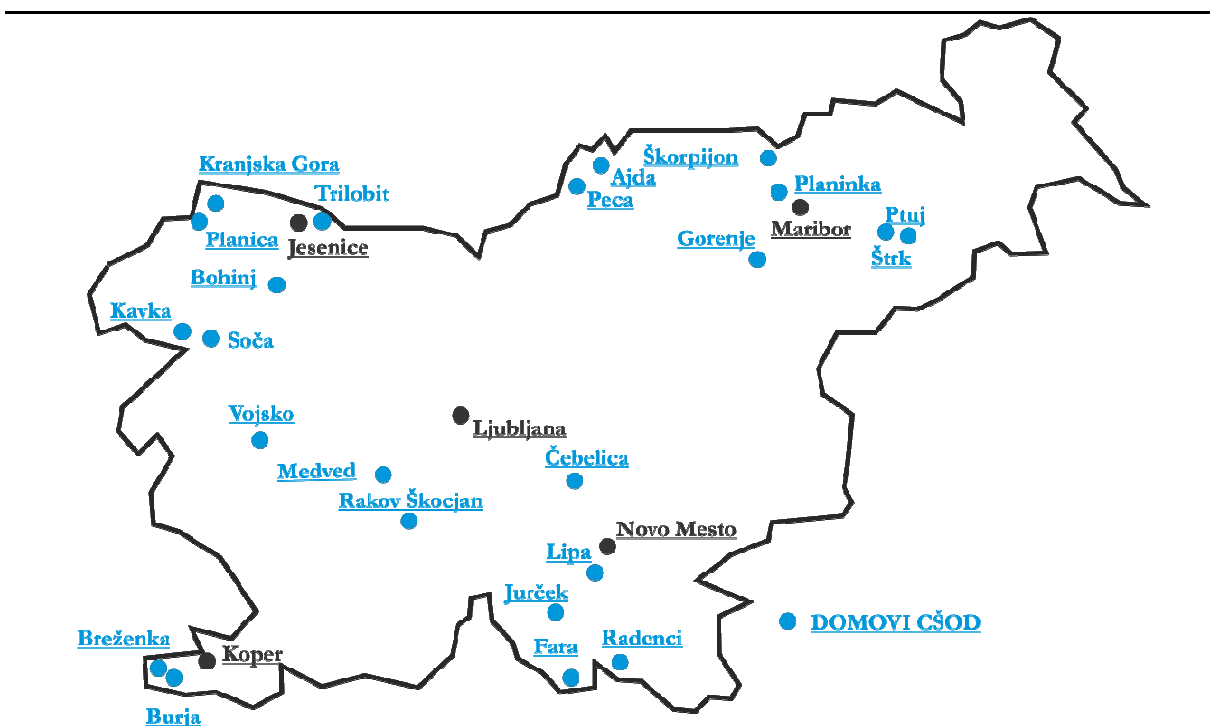
2.1.3 Investicije ministrstva in zavoda v domove

Ministrstvo zagotavlja sredstva za investicije na podlagi 18. člena odloka o ustanovitvi. 14. člen odloka o ustanovitvi pa določa, da se lahko presežek prihodkov nad odhodki zavoda uporabi le za opravljanje in razvoj dejavnosti v soglasju z ustanoviteljem. Statut zavoda opredeljuje, da so sredstva, ki so pridobljena s prodajo storitev in nastanitvenih zmogljivosti objektov, ko niso zasedeni s programsko opredeljenimi aktivnostmi javne službe, lastni prihodki zavoda. V skladu s statutom se ta sredstva namensko koristijo za razvoj zavoda po naslednjih merilih:

- za novogradnjo in nakup premičnin in nepremičnin, ki so neposredno povezane z izvajanjem programa šole v naravi;
- za sanacijo pridobljenih objektov po prostorskem razvoju zavoda;
- za opremljanje in posodabljanje materialne osnove za izvajanje programa šole v naravi in
- za vzpostavljanje informacijsko-komunikacijskega sistema.

Zavod vsako leto na podlagi sprejetega LDN načrtuje investicije in vzdrževanje po navedenih merilih. S tem želi zagotoviti skladnost stanja domov z obratovalno-tehničnimi pogoji in predpisi. Skupaj z ministrstvom pa pripravi načrt razvojnih programov za večje investicije za triletno obdobje, ki ga sprejme z LDN.

Slika 1: Domovi v upravljanju zavoda

Vir: zavod.

V tabeli 1 so prikazani letni zneski za investicije in vzdrževanje domov zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011. Zavod je v obdobju od leta 2009 do leta 2011 v LDN načrtoval za 7.146.173 evrov investicij in vzdrževanja domov, vendar jih je realiziral le za 4.627.864 evrove, kar je za 35 odstotkov manj od načrtovanega.

Tabela 1: Investicije in vzdrževanje domov zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	Načrtovano v evrih	Realizirano v evrih	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4) = (3)/(2)*100
2009	2.066.009	2.326.413	113
2010	2.172.767	667.170	31
2011	2.907.397	1.634.281	56
Skupaj	7.146.173	4.627.864	65

Viri: LDN in letna poročila zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

Pojasnilo zavoda

V letu 2010 je bil načrtovan bistven del investicije za izgradnjo doma Škorpigon, ki pa se je premaknila v leto 2011 zaradi dolgotrajnih in zapletenih postopkov odkupa zemljišč. V letu 2011 je bil načrtovan začetek rekonstrukcije objekta A, rušenje objekta B in novogradnja prizidka doma Bohinj, vendar zavodu v tem letu ni uspelo pridobiti gradbenega dovoljenja. V letu 2009 je bil glavni razlog za preseganje načrtovanega zneska višja vrednost investicije v dom Breženka glede na načrt.

V obdobju od leta 2009 do leta 2011 sta ministrstvo in zavod vložila v domove skupno 4.627.864 evrov, od tega 4.167.170 evrov v osnovna sredstva ter 460.694 evrov v vzdrževanje domov (tabela 2). Podroben pregled vseh vlaganj zavoda in ministrstva po posameznih domovih je prikazan v prilogi 2.

V letu 2011 je zavod največ sredstev namenil za obnovo doma Škorpigon (1.181.593 evrov), za kuhinjsko in bivanjsko opremo (97.813 evrov) ter za vzdrževanje domov (99.258 evrov). V letu 2010 je bilo 119.132 evrov namenjenih za odkup zemljišč in začetek obnove doma Škorpigon, za kuhinjsko ter bivanjsko opremo 116.459 evrov ter za vzdrževanje domov 237.343 evrov. V letu 2009 pa je bilo največ sredstev namenjenih za obnovo doma Breženka (1.876.829 evrov), za kuhinjsko ter bivanjsko opremo je bilo namenjeno 163.143 evrov ter za vzdrževanje domov 124.093 evrov.

Tabela 2: Pregled vlaganj v osnovna sredstva in vzdrževanje domov v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	Nabave osnovnih sredstev	Vzdrževanje	Skupaj
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)
2009	2.202.320	124.093	2.326.413
2010	429.827	237.343	667.170
2011	1.535.023	99.258	1.634.281
Skupaj	4.167.170	460.694	4.627.864

Vir: podatki zavoda.

V tabeli 3 so prikazana vlaganja v osnovna sredstva in vzdrževanje domov v obdobju od leta 2009 do leta 2011. V obdobju od leta 2009 do leta 2011 je ministrstvo kot lastnik domov namenilo za investicije v domove v upravljanju zavoda 2.109.100 evrov proračunskih sredstev ter sredstev iz kupnine od prodanih nepremičnin oziroma 45,5 odstotka vseh sredstev, zavod pa je iz obračunane amortizacije osnovnih sredstev za investicije in vzdrževanje namenil 2.518.764 evrov oziroma 54,5 odstotka vseh sredstev. Vzdrževanje domov zavod financira iz lastnih sredstev glede na nujnost vzdrževalnih del in razpoložljiva finančna sredstva.

Zavod je vsako leto v sodelovanju z ministrstvom pripravil načrt razvojnih programov investicij za večletno obdobje, kjer je opredelil, katere investicije in v kakšni višini bo financiral zavod oziroma ministrstvo. V LDN za leto 2009 je bil sprejet načrt razvojnih programov za obdobje od leta 2009 do leta 2013. V letu 2009 je bila v načrtu adaptacija doma Breženka (ocenjena vrednost projekta 1.910.000 evrov), v letih 2010 in 2011 je bila predvidena adaptacija doma Bohinj (ocenjena vrednost projekta 4.531.429 evrov) in v letu 2012 doma Škorpigon (ocenjena vrednost projekta 1.626.000 evrov).

Ministrstvo in zavod sta sklenila pogodbo o transferu sredstev za izvajanje investicije v letu 2010 v znesku 939.000 evrov in pogodbo o nakazilu sredstev v znesku 191.600 evrov v letu 2011 za investicije v adaptacijo in rekonstrukcijo obstoječega objekta doma Škorpigon. V letu 2009 sta ministrstvo in zavod sklenila pogodbo o zagotavljanju sredstev za izvajanje investicije v adaptacijo in rekonstrukcijo obstoječega doma Breženka v znesku 939.000 evrov in pogodbo o nakazilu sredstev v znesku 39.500 evrov za investicije v dom Breženka.

Tabela 3: Pregled vlaganj v osnovna sredstva in vzdrževanje domov v obdobju od leta 2009 do leta 2011 po financirjih

Leto	Nabava osnovnih sredstev		Vzdrževanje		Skupaj
	Ministrstvo	Zavod	Ministrstvo	Zavod	
	(2)	(3)	(4)	(5)	
(1)					
2009	978.500	1.223.820	0	124.093	2.326.413
2010	40.104	389.723	0	237.343	667.170
2011	1.090.496	444.527	0	99.258	1.634.281
Skupaj	2.109.100	2.058.070	0	460.694	4.627.864

Vir: podatki zavoda.

Ugotovili smo, da je zavod v letu 2008 začel z izdelavo investicijske in projektne dokumentacije ter v letu 2009 pridobil gradbeno dovoljenje za dom Breženka. Izvedena je bila rekonstrukcija starega dela objekta, zgrajen prizidek z jedilnico, več namenski prostor, zbornica in apartmaji. Zavod je zaključil z investicijo in pridobil uporabno dovoljenje konec leta 2009.

Že leta 2008 je zavod ugotovil, da je dom Bohinj dotrajan in ni več primeren za bivanje, obstoječa oprema je zastarela in z njo ni več mogoča kakovostna izvedba programov. Dom Bohinj je sestavljen iz dveh zgradb, objekta A in B. Objekt B je bil adaptiran leta 1986, objekt A pa je iz obdobja 1935–1938 in je bil

zaradi dotrajanosti popolnoma neuporaben in ni bil dostopen obiskovalcem. Dom Bohinj je bil v vseh letih zelo dobro obiskan, saj leži v Triglavskem narodnem parku, aktivnosti pa se izvajajo tako poleti kot pozimi (smučanje, pohodništvo).

Za dom Bohinj je bil v letu 2009 izdelan dokument identifikacije investicijskega projekta, ki je vključeval prvo in drugo fazo adaptacije doma. V letu 2010 je bila načrtovana pridobitev projektne dokumentacije. Ker zavodu v letu 2010 ni uspelo pridobiti vse projektne dokumentacije za adaptacijo doma Bohinj, je ministrstvo sredstva, ki so bila v načrtu razvojnih programov predvidena za dom Bohinj, prerazporedilo na dom Škorpijon. Gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo in adaptacijo doma Bohinj je zavod pridobil šele v letu 2012.

Za dom Škorpijon je bila v letu 2010 izdelana investicijska in projektna dokumentacija, v letu 2011 pa izvedena adaptacija in rekonstrukcija obstoječega objekta. Zavod je pridobil uporabno dovoljenje v januarju 2012, kljub temu da investicija v domu Škorpijon še ni bila dokončana.

Ugotavljamo, da zavod v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni izvedel vseh načrtovanih investicij in vzdrževanja domov, saj so bila vlaganja glede na LDN le 65-odstotno realizirana. Adaptacija doma Breženka je bila zaključena, kot je bilo načrtovano v letu 2009, medtem ko adaptacija doma Škorpijon do konca leta 2011 še ni bila zaključena. Za dom Bohinj zavod ni pridobil gradbenega dovoljenja, da bi lahko v letu 2011 začel z adaptacijo, kot je bilo načrtovano. Adaptacija doma Bohinj je uvrščena v LDN za leto 2013.

2.1.4 Skladnost investicij z določili pogodb z izvajalci

Adaptaciji in rekonstrukciji domov Breženka in Škorpijon sta bili v obdobju, na katero se nanaša revizija, največji investiciji, ki ju je izvedel zavod. Zavod je za adaptacijo in rekonstrukcijo doma Breženka pridobil soglasje Občine Piran za poseg v varovalni pas občinske javne ceste in gradbeno dovoljenje Upravne enote Piran. Za adaptacijo in rekonstrukcijo doma Škorpijon pa je zavod pridobil gradbeno dovoljenje Upravne enote Ruše.

Ugotovili smo, da je zavod v obdobju od leta 2009 do leta 2011 za adaptacijo in rekonstrukcijo doma Breženka izplačal 2.138.620 evrov²⁶, za dom Škorpijon pa v istem obdobju 1.321.640 evrov, v letu 2012 pa še 415.710 evrov, skupaj torej 1.737.350 evrov.

2.1.4.1 Adaptacija in rekonstrukcija doma Breženka

Zavod je objavil javno naročilo za rekonstrukcijo doma Breženka in gradnjo prizidka po odprtem postopku na portalu javnih naročil. Prijavilo se je šest ponudnikov. Kot najugodnejši ponudnik je bil izbran VG5, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: VG5).

Zavod je z VG5 sklenil gradbeno pogodbo za izvedbo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del z zunanjo ureditvijo in priključki pri objektu doma Breženka v znesku 1.455.750 evrov (v nadaljevanju: gradbena

²⁶ Ta vrednost in vse vrednosti pogodb v nadaljevanju vsebujejo DDV, če ni drugače navedeno.

pogodba Breženka) na podlagi predložene ponudbe. Rok za dokončanje del je bil določen v 3. členu gradbene pogodbe Breženka najpozneje do 30. 6. 2009.

Iz gradbenega dnevnika je razvidno, da so bila pogodbeno dela končana 26. 6. 2009, iz zapisnika o prevzemu del pa, da je bila opravljena primopredaja objekta 5. 8. 2009.

Zavod je 9. 9. 2009 z VG5 sklenil aneks št. 1 za dodatna dela zunanje ureditve, izdelavo nove kotlovnice in dodatna gradbeno obrtniška dela v znesku 243.286 evrov. Ugotovili smo, da dela, dogovorjena z aneksom št. 1, ki se nanašajo na zunanjo ureditev, izdelavo kotlovnice in dodatna obrtniška dela, niso dodatna dela k osnovni pogodbi zaradi nepredvidenih okoliščin, saj gre za potrebe, ki so bile znane ob oddaji naročila in ne za posledice nepredvidenih okoliščin, zato bi ta dela morala biti vključena v prvotno naročilo. Zavod bi moral za ta dela začeti nov postopek javnega naročanja po enem od ustreznih postopkov iz 24. člena Zakona o javnem naročanju²⁷ (v nadaljevanju: ZJN-2). Iz rekapitulacije dodatnih del izvajalca VG5 smo ugotovili, da so bila dodatna dela po aneksu št. 1 že opravljena 27. 7. 2009, čeprav je bil aneks št. 1 za ta dela sklenjen šele 9. 9. 2009. VG5 je 11. 9. 2009 v skladu z 8. členom gradbene pogodbe Breženka podal končno obračunsko situacijo v znesku 1.415.863 evrov brez DDV in izstavil bančni garanciji za odpravo napak v garancijskem roku. Iz končne situacije je razvidno, da je bila investicija doma Breženka skupaj z deli po aneksu št. 1 zaključena do 1. 9. 2009, zavod je v skladu z gradbeno pogodbo Breženka in aneksom št. 1 VG5 izplačal 1.669.036 evrov.

Zavod je za dom Breženka 3. 9. 2009 pridobil uporabno dovoljenje Upravne enote Piran.

Za izvajanje strokovnega nadzora na objektu doma Breženka je zavod sklenil pogodbo z izvajalcem Carlointi, družba za nadzor in druge storitve, d. o. o., Grahovo in aneks št. 1 v skupnem znesku 38.806 evrov. Za izdelavo projektne dokumentacije za adaptacijo in prizidek doma Breženka je zavod sklenil pogodbo in dodatek št. 1 z izvajalcem Teh-line, Jože Senčar, s. p., Ljubljana, v skupnem znesku 80.122 evrov.

Ugotovili smo, da zavod pri izbiri izvajalca za izvajanje strokovnega nadzora in za izdelavo projektne dokumentacije ni upošteval določil 24. člena ZJN-2, ker ni izvedel predpisanih postopkov izbire izvajalca.

2.1.4.2 Adaptacija in rekonstrukcija doma Škorpiljon

Zavod je objavil javno naročilo za adaptacijo in rekonstrukcijo objekta dom Škorpiljon po odprtem postopku na portalu javnih naročil. Prijavili so se trije ponudniki. Kot najugodnejši ponudnik je bil izbran VG5. Zavod je 5. 11. 2010 z VG5 sklenil gradbeno pogodbo za izvedbo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del z zunanjo ureditvijo in priključki pri objektu doma Škorpiljon v znesku 1.065.197 evrov (v nadaljevanju: gradbena pogodba Škorpiljon) na podlagi predložene ponudbe. Rok za dokončanje del je bil določen v 3. členu gradbene pogodbe Škorpiljon, in sicer najkasneje v 8 mesecih po podpisu pogodbe.

Ugotovili smo, da VG5 do 31. 12. 2011 ni dokončal vseh pogodbenih del, saj še ni izstavil končne obračunske situacije in tudi ne bančne garancije v skladu s 7. členom gradbene pogodbe Škorpiljon.

²⁷ Uradni list RS, št. 128/06 16/08, 19/10, 18/11.

Zavod je 30. 5. 2011 z VG5 sklenil dodatek št. 1 h gradbeni pogodbi Škorpijon, s katerim je bila dodana protikorupcijska klavzula in podaljšan rok za dokončanje del do 30. 11. 2011. Hkrati je bil podpisan še dodatek št. 1 h gradbeni pogodbi Škorpijon z istim datumom, kjer je bila določena protikorupcijska klavzula, podaljšanje roka dokončanja del do 30. 11. 2011 in zaradi zamika pričetka del tudi povečanje razlike v ceni pogodbenih del po metodologiji indeksov za obračun razlike v ceni gradbenih storitev Gospodarske zbornice²⁸ za 31.894 evrov brez DDV.

Zavod je 26. 9. 2011 sklenil dodatek št. 2 h gradbeni pogodbi Škorpijon, v katerem je bilo dogovorjeno, da se izvedejo dodatna dela v vrednosti 84.354 evrov brez DDV, in sicer izgradnja dodatnih kletnih prostorov ter armirano betonske in lesene plošče podstrešja, da bi se s tem povečale uporabne površine ter funkcionalnost objekta.

Ugotovili smo, da zavod za sklenitev dodatka št. 2 h gradbeni pogodbi Škorpijon za dodatna nepredvidena dela ni izvedel postopka s pogajanjem brez predhodne objave, kot to določa 1. alineja šestega odstavka 29. člena ZJN-2. Kot dodatna gradbena dela zaradi nepredvidenih okoliščin je mogoče obravnavati samo dela v kletnih prostorih, saj je bilo med gradnjo ugotovljeno, da je določen kletni prostor zasut, ne pa tudi gradnje armirano betonske in lesene plošče podstrešja za povečanje uporabne površine doma Škorpijon.

Zavod je do 31. 12. 2011 plačal izvajalcu del VG5 1.089.214 evrov²⁹.

Zavod je sklenil pogodbo o izdelavi projektne dokumentacije za dom Škorpijon v znesku 47.760 evrov s Techline – projektiranje, Jožef Senčar, s. p., Ljubljana in dodatke k pogodbi v znesku 27.840 evrov. Zavod je z družbo Techline Projekt, d. o. o., Ljubljana sklenil pogodbo o izvajanju strokovnega nadzora na objektu doma Škorpijon v znesku 23.880 evrov.

Ugotovili smo, da zavod pri izbiri izvajalca za izdelavo projektne dokumentacije ni upošteval določil 24. člena ZJN-2, ker ni izvedel postopka izbire izvajalca.³⁰

Naročena dela na domu Škorpijon niso bila zaključena v skladu z rokom za dokončanje del iz gradbene pogodbe Škorpijon, prav tako so ostale odprte in nerazrešene reklamacije ugotovljenih pomanjkljivosti. Zavod, ki je prejel obračunske situacije za opravljena dela, med revizijo ni pojasnil razlik med zaračunanimi in dejansko izvedenimi deli glede na sklenjeno pogodbo z aneksi in glede na vpise dejansko izvedenih del v gradbeno knjigo.

Pojasnilo zavoda

Zavod je naročil zunanjo revizijo investicije doma Škorpijon. Na podlagi te revizije bo opravljena rekapitulacija vseh naročenih in izvedenih del ter sprejeti ustrezni ukrepi.

Ugotavljamo, da dela na domu Škorpijon niso bila zaključena v skladu s pogodbenim rokom za dokončanje del ter da zavod ni izvedel postopkov izbire izvajalca za izvajanje strokovnega nadzora (dom Breženka) in za izdelavo projektne dokumentacije (v obeh primerih) v skladu s 24. členom ZJN-2.

²⁸ Indeks razlike v ceni za navedeno obdobje je znašal 1,03593.

²⁹ Izplačila so se nadaljevala tudi v letu 2012 (v znesku 236.218 evrov), ko sta bila sklenjena še dodatka št. 3 in 4 h gradbeni pogodbi Škorpijon.

³⁰ Zavod je 23. 1. 2012 za dom Škorpijon pridobil uporabno dovoljenje Upravne enote Ruše.

2.1.5 Zahtevki za refundacijo povračilo sredstev

Zavod je v skladu s pogodbama ministrstvu za dom Breženka izstavil šest zahtevkov v skupnem znesku 978.500 evrov. Zahtevki so vsebovali vsa v pogodbah zahtevana dokazila (situacije) in obračunske podatke. Potrjena je bila izvedba gradbenega in finančnega nadzora družbe Carlointi, družba za nadzor in druge storitve, d. o. o., Grahovo, s katerim je zavod sklenil pogodbo o izvajanju strokovnega nadzora na objektu Breženka.

Za dom Škorpiljon je zavod v skladu s pogodbama ministrstvu izstavil šest zahtevkov v skupnem znesku 1.130.600 evrov. Zahtevki so vsebovali vsa zahtevana dokazila (situacije) in obračunske podatke. S podpisi je bila potrjena izvedba gradbenega in finančnega nadzora družbe Techline Projekt, d. o. o., Ljubljana, s katerim je zavod sklenil pogodbo o izvajanju strokovnega nadzora na objektu dom Škorpiljon.

Skrbnik obeh pogodb pri zavodu je s podpisom potrdil preveritev situacij za dom Breženka in za dom Škorpiljon, vendar iz prejete dokumentacije ni razvidno, da je ravnal v skladu s 140. členom Pravilnika o računovodstvu³¹, ki določa vsebinsko preveritev računov oziroma situacij (ali je storitev, navedena v računu, dejansko opravljena; ali so cene pravilne in v skladu z dogovorom; ali je račun v skladu s finančnim oziroma investicijskim načrtom in drugo).

Zavod ni pojasnil, ali in kako so bile izvedene obračunske in finančne preveritve za zaračunane situacije izvajalca VG5, ki se nanašajo na investicijo v dom Škorpiljon po pogodbah in dodatkih. Prav tako zavod za investicijo v dom Škorpiljon ni pojasnil, na katera dela po pogodbi in sklenjenih dodatkih se posamezni računi oziroma situacije izvajalca VG5 nanašajo.

Ugotavljamo, da so zahtevki zavoda v zvezi z investicijami v dom Breženka in dom Škorpiljon vsebovali vsa v pogodbah zahtevana dokazila (situacije) in obračunske podatke, pred tem pa je bil izveden gradbeni in finančni nadzor. Iz dokumentacije ni razvidna vsebinska preveritev računov in situacij, kar je v nasprotju s 140. členom Pravilnika o računovodstvu.

2.2 Kako učinkovito in uspešno je zavod upravljal z domovi

2.2.1 Zasedenost domov

Za izvedbo programa javne službe v obdobju šolskih dni zavod v aprilu objavi razpis, na katerega se prijavijo osnovne in srednje šole. Glede na razpisane pogoje, želje šol in kadrovske možnosti razporedi šole po vseh domovih. Ko šola potrdi termin in lokacijo, zavod in šola skleneta pogodbo. Ob začetku šolskega leta je večina šolskih dni zasedena s šolskimi skupinami. Šole se odločajo predvsem za program, ki se izvaja v posameznem domu, upoštevaje bivalni standard doma in lokacijo. Do izpada skupin pride med šolskim letom, ko zaradi bolezni ali slabših vremenskih razmer starši ne potrdijo prijave otroka. Proste šolske termine nato zavod ponudi drugim šolam, ki so zamudile prijavo na razpis ali so se šele naknadno odločile za izvedbo programa v zavodu, kljub temu pa nekateri termini ostanejo nezasedeni.

³¹ Sprejet 30. 11. 2007.

Počitniške termine in dneve ob koncu tedna zavod ponuja tudi ostalim uporabnikom: društvom, športnim klubom, skupinam upokojencev, skupinam družin in individualnim gostom. Ker v domovih ni recepcijske službe (razen v domu Planica), se morajo skupine vnaprej napovedati. V teh terminih domovi svojo dejavnost opravljajo na trgu. Zasedenost domov je po navedbah zavoda v teh terminih odvisna od naslednjih dejavnikov:

- oddaljenost – stroški prevoza so nizki (na primer dom Kavka nad Kobaridom in dom Ajda v Libeličah sta od osrednje Slovenije najbolj oddaljena domova);
- lokacija doma – bližina jezera, morja, smučišča in podobno; turistična prepoznavnost je privlačna, zato je v teh terminih v teh domovih (na primer dom v Bohinju, Seči, Fiesi, Kranjski Gori, Planici) več različnih ciljnih skupin gostov;
- bivalni standard domov – domovi z višjim bivalnim standardom, kjer so sobe s kopalnicami, so bolj primerni za individualne goste in družine;
- skupni prostori – domovi, ki imajo na primer dve učilnici, telovadnico, so primerni za izvedbo raznih delavnic, pevskih vaj, kjer gostje lahko uporabljajo več prostorov.

Za ustrezno zasedenost domov zavod uporablja različne predstavitvene in komunikacijske oblike za povečanje prepoznavnosti programov zavoda (ponudba na spletni strani zavoda). Pri pregledu izkoriščenosti zmogljivosti posameznih domov zavod ugotavlja, da so domovi Ajda, Kavka, Štrk, Fara in Radenci premalo zasedeni s šolskimi skupinami, medtem ko so z drugimi obiskovalci premalo zasedeni domovi Ajda, Jurček, Kavka, Lipa, Radenci, Rak, Soča in Vojsko, v katerih poskuša zavod kapacitete zapolnjevati s pomočjo cenovne politike, dviga bivalnega standarda ter predstavitvami pozitivnih vidikov lokacije teh domov za goste.

Zavod spremlja izkoriščenost domov tako, da primerja realizirane nočitve po domovih in za zavod glede na vse razpoložljive nočitve mesečno in za vse leto³². V tabeli 4 prikazujemo izkoriščenost zmogljivosti domov glede na različne programe v letu 2011, medtem ko v tabeli 5 prikazujemo oceno nočitev pri 60,5-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti domov in pri 54,4-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti domov. V prilogi 5 prikazujemo izkoriščenost zmogljivosti po domovih in za zavod v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

³² Zavod pri izračunu izkoriščenosti zmogljivosti domov upošteva 289 delovnih dni v letu, ko so domovi za goste odprti. Zavod mora zapolniti zmogljivosti z izvedbo javne službe ter razpoložljive zmogljivosti šele nato ponuditi gostom po tržnih cenah. Razpoložljivo število 289 delovnih dni v letu je zavod izračunal ob upoštevanju, da v domovih ni nočitev iz nedelje na ponedeljek, kar pomeni 52 dni za 52 tednov v letu. Ker delavci v skladu s predpisi (147. člen v povezavi s 155. in 156. člen Zakona o delovnih razmerjih, Uradni list RS, št. 42/02, 103/07) ne smejo delati v zaporednih vikendih in so domovi en vikend na mesec zaprti, to pomeni dve nočitvi za vsak mesec ali za 12 mesecev 24 nočitev. Skupno je bila izračunana ocena možnega števila obratovanja v letu tako, da je bilo od 365 dni odšteto 52 dni in 24 dni, kar je 289 razpoložljivih dni v letu.

Tabela 4: Pregled izkoriščenosti zmogljivosti domov v letu 2011

Program	Vse nočitve glede na razpoložljive zmogljivosti	Realizirane nočitve v letu 2011	Izkoriščenost zmogljivosti v odstotkih
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)
Šola v naravi	264.412	157.178	59,4
Aktivne počitnice	13.466	6.905	51,3
Vikend program	66.102	16.300	24,7
Tržna dejavnost	124.778	41.510	33,3
Skupaj	468.758	221.893	47,3

Viri: podatki in letno poročilo zavoda za leto 2011.

V obdobju od leta 2009 do leta 2011 je bila povprečna izkoriščenost zmogljivosti 23 domov v upravljanju zavoda 47,3-odstotna. V reviziji gospodarjenja s počitniškimi zmogljivostmi Zavoda za letovanje in rekreacijo otrok³³ je bilo ugotovljeno, da je bila povprečna izkoriščenost zmogljivosti domov v upravljanju 46,9-odstotna.

Na podlagi izdelanih projekcij v točki 2.2.2.2 tega poročila ocenjujemo, da ima zavod možnost, da poveča število nočitev iz 221.893 nočitev (47,3-odstotna zasedenost domov) na 283.829 nočitev, ko bi dosegel 60,5-odstotno zasedenost domov. Optimalno zasedenost bi dosegel pri 255.000 nočitvah (54,4-odstotna zasedenost domov).

Tabela 5: Ocene zasedenosti domov glede na nočitve

Program	Vse nočitve glede na razpoložljive zmogljivosti	Ocena nočitev pri 60,5-odstotni zasedenosti domov	Nočitve za programe pri 60,5-odstotni zasedenosti domov v odstotkih	Ocena nočitev pri 54,4-odstotni zasedenosti domov	Nočitve za programe pri 54,4-odstotni zasedenosti domov v odstotkih
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)	(5)	(6)=(5)/(2)
Šola v naravi	264.412	179.273	67,8	175.000	66,2
Aktivne počitnice	13.466	11.000	81,7	10.000	74,3
Vikend program	66.102	2.399	49,0	20.000	30,3
Tržna dejavnost	124.778	61.157	49,0	50.000	40,0
Skupaj	468.758	283.829	60,5	255.000	54,4

Viri: podatki in letno poročilo zavoda za leto 2011 in izdelava ocen glede na možno izkoriščenost domov.

³³ Revizijsko poročilo št. 1218-1/2007/21 z dne 26. 3. 2008.

2.2.1.1 Poslovni izidi posameznih domov

V obdobju od leta 2009 do leta 2011 so negativni izid poslovanja ustvarili naslednji domovi: Škorpijon, Medved, Breženka, Planica, Burja, Planinka, Soča, Peca in mladinsko prenočišče Ptuj, kar je razvidno iz priloge 3.

V letih 2010 in 2011 je zavod obnavljal dom Škorpijon. Od septembra 2010 do januarja 2012 je bilo okrnjeno poslovanje tega doma, saj se je zaradi obnove doma Škorpijon dejavnost izvajala v najetih prostorih. Zaradi plačevanje najemnine so se povečali stroški doma, hkrati pa zavod najetih prostorov ni mogel izkoristiti za tržno dejavnost ob koncih tedna, ker se je dogovoril za najem domov le za šolo v naravi med tednom.

Ker strošek amortizacije bremeni stroške poslovanja doma, se slabši poslovni izid pojavlja pri domovih, ki so bili v zadnjih letih obnovljeni. Cena oskrbnega dne v okviru javne službe je določena in jo potrjuje svet centra, pri poslovanju na trgu pa je cena omejena le s tržnimi cenami konkurentov. Visoki stroški amortizacije so pri domovih Medved, Breženka, Planica, Burja, Planinka in Soča. Dom Burja pa poleg tega bremenijo visoki stroški zaradi obratovanja bazena (stroški vode in ogrevanja bazena).

V letu 2009 se je obnavljal dom Breženka, zato je imel v tem letu slabši poslovni izid. Dejavnost se je izvajala v najetih prostorih in dom so bremenili stroški najemnin. V domu Peca se je v letu 2011 zmanjšala zasedenost, kar je vplivalo na manjše prihodke od nočitev gostov in na negativni izid poslovanja.

Najslabša je zasedenost mladinskega prenočišča Ptuj. Učenci šol tu bivajo, šole pa samostojno izvajajo plavalno šolo v Ptujskih toplinah. Slabše zaseden je, ker v mladinskem prenočišču Ptuj zavod nima lastnega učiteljskega kadra, zato tudi ni toliko povpraševanja med šolami. Zaradi nizke zasedenosti in zaradi visokih stalnih stroškov ter stroškov vzdrževanja dom ustvarja negativni izid poslovanja.

2.2.1.2 Razmerje med cenami programov in stroški

Javna služba

Za plače je zavod v obdobju, na katero se nanaša revizija, letno prejel 6 milijonov proračunskih sredstev z namenom zagotoviti dostopnost šole v naravi in drugih programov zavoda za osnovne in srednje šole. Cene programov javne službe je zavod pripravljala na podlagi kalkulacij za zavod in za vse domove tako, da bi na ravni zavoda zagotavljale pokritje obratovalnih stroškov brez plač in s tem pozitivni izid poslovanja za javno službo. Cene so bile enotne po vseh domovih za vse leto.

Cene za nekatere domove, zaradi manjšega povpraševanja gostov (vpliv gospodarske krize, slabšega standarda bivanja in oddaljene lokacije), ne zagotavljajo pokritja vseh stroškov (na primer Kavka in Ajda), saj so obratovalni stroški višji od prihodkov iz opravljanja javne službe. V domovih z dobrim bivalnim standardom in dobro lokacijo (na primer Planica, Bohinj, Gorenje, Burja, Breženka) pa so zaradi večjega zanimanja gostov prihodki pokrili vse obratovalne stroške.

Cene za posamezne domove so enake prek vsega leta, pri čemer v zimskem obdobju, ko je strošek ogrevanja visok, prihodki nekaterih domov ne krijejo vseh obratovalnih stroškov, medtem ko v drugih sezonskih obdobjih prihodki presegajo obratovalne stroške.

Tržna dejavnost

Tržna dejavnost, ki povprečno predstavlja okoli 15 odstotkov vseh prihodkov zavoda, dopolnjuje zasedenost domov v obdobjih, ko ni povpraševanja šol po programih v okviru javne službe in so domovi prosti. Cene za druge goste temeljijo na kalkulacijah stroškov in se oblikujejo na trgu, so pa različne po domovih (glede na povpraševanje gostov, glede na bivalni standard in atraktivnost lokacije).

Z nižjimi cenami skuša zavod privabiti goste v domove, za katere je manj zanimanja, da bi dosegel enakomernejšo zasedenost domov. Prihodki domov (Bohinj, Breženka, Burja, Gorenje, Kranjska Gora in drugi), ki so na dobri lokaciji in imajo višji bivalni standard, v povprečju presegajo obratovalne stroške zaradi večjega zanimanja gostov in višjih cen storitev.

Celotno poslovanje

V povprečju je zavod v obdobju, na katero se nanaša revizija, dosegel pozitiven izid poslovanja, delno zaradi pozitivnega rezultata javne službe za leti 2009 in 2011, predvsem pa zaradi pozitivnega izida iz poslovanja zavoda na trgu za vsa tri leta.

Tabela 6: Povprečna struktura cene za javno službo in za tržno dejavnost v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Povprečna struktura cene zavoda	v odstotkih		
	Javna služba (vsi stroški)	Javna služba (brez plač)	Tržna dejavnost
Materialni stroški	19,2	56,1	23,1
Stroški storitev	6,6	19,2	7,7
Stroški amortizacije	8,2	23,9	36,3
Stroški dela	65,7	0	29,1
Drugi stroški	0,3	0,8	3,8
Skupaj vsi stroški	100,0	100,0	100,0

Vir: podatki zavoda.

V strukturi vseh stroškov za javno službo predstavljajo največjo postavko stroški dela, ki jih pokrije ministrstvo iz državnega proračuna, sledijo materialni stroški, stroški amortizacije, stroški storitev in drugi stroški. V strukturi cene za javno službo, ki ne vsebuje stroškov dela in jo zavod zaračuna šolam za izvajanje šole v naravi in drugih programov javne službe, predstavljajo največji delež materialni stroški, sledijo stroški amortizacije, stroški storitev in drugi stroški. V strukturi stroškov za tržno dejavnost pa predstavljajo največji delež stroški amortizacije, sledijo pa stroški dela ter materialni stroški. S ceno dejavnosti, ki jo izvaja na trgu, mora zavod pokriti vse stroške in ustvariti ustrezno razliko v ceni, ki pomembno prispeva k pozitivnemu rezultatu zavoda.

Ugotavljamo, da so bile v obdobju, na katero se nanaša revizija, cene za dejavnost javne službe oblikovane tako, da so pokrile obratovalne stroške zavoda kot celote, in s ciljem, da bi bile nizke in dostopne čim večjemu številu šoloobveznih otrok. Cene za tržne dejavnosti pa so bile, ob upoštevanju stroškov, različno oblikovane glede na povpraševanje gostov in bivalni standard domov ter so kot dopolnilna dejavnost pomembno prispevale k pozitivnemu izidu poslovanju zavoda.

Zavod je v obdobju, na katero se nanaša revizija, realiziral povprečno 47,3-odstotno zasedenost razpoložljivih zmogljivosti domov, pri čemer je bila večina domov zasedena od 40 do 50-odstotno, nekateri domovi, ki so bolj oddaljeni ali imajo slabši bivalni standard, pa so bili manj zasedeni. Zavod kot celota je pri realizirani izkoriščenosti zmogljivosti domov dosegal pozitiven izid poslovanja, glede na izdelane projekcije pa ocenjujemo, da bi ob 54,4-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti domov lahko dosegel boljši poslovni izid in obenem poskrbel za več nočitev otrok, ki se udeležujejo programov v okviru javne službe zavoda.

2.2.2 Izvrševanje nalog in programov iz letnega delovnega načrta

Zavod mesečno in letno analitično spremlja prihodke in stroške po domovih in za zavod, s čimer preverja uresničevanje sprejetega LDN in izkoriščenost zmogljivosti domov. Sprejeti LDN in finančni načrt prihodkov in odhodkov ter pričakovano število udeležencev in nočitev za posamezna leta so predstavljali postavljene cilje in hkrati podlago za nadzor nad poslovanjem, v okviru katerih je moral zavod uresničiti načrtovane programe javne službe in dejavnosti na trgu. Upravniki domov imajo letno določene količinske normative za osebe in prehrano ter predvidene prihodke oziroma stroške ob pričakovani zasedenosti domov, ki predstavljajo okvir za spremljanje in analiziranje poslovanja in nadzor nad stroški. Upravniki domov imajo med letom vpogled v analitične računovodske evidence, da lahko spremljajo uresničevanje sprejetih načrtov in usmerjajo poslovanje glede na cilje in načrte. V tabeli 7 prikazujemo realizacijo finančnih načrtov.

Tabela 7: Pregled načrtovanega in realiziranega poslovanja zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	Načrtovani prihodki	Načrtovani odhodki	Načrtovani poslovni izid	Realizirani prihodki	Realizirani odhodki	Realizirani poslovni izid	Indeks	Indeks	Indeks
	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih			
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)	(6)	(7)=(5)-(6)	(8)= (5)/(2)*100	(9)= (6)/(3)*100	(10)= (7)/(4)*100
2009	10.139.521	10.128.568	10.953	10.017.689	9.899.451	118.238	99	99	1080
2010	10.004.096	10.004.095	1	10.239.758	10.180.740	59.018	102	102	0
2011	9.676.020	9.676.020	0	10.247.281	10.185.414	61.867	106	105	-
Skupaj	29.819.637	29.808.683	10.954	30.504.728	30.265.609	239.123	102	102	2183

Viri: letna poročila zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

Zavod je uspešno realiziral načrtovane prihodke in odhodke ter dosegal pozitiven izid poslovanja. V proučevanem obdobju je povprečno realiziral 79.707 evrov presežka prihodkov nad odhodki (priloga 3).

2.2.2.1 Število nočitev in udeležencev

V tabeli 8 prikazujemo število nočitev v okviru dejavnosti javne službe in v okviru tržne dejavnosti zavoda po posameznih programih oziroma dejavnostih.

Tabela 8: Število nočitev glede na izvedene programe in tržno dejavnost v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	Število nočitev za program šola v naravi	Število nočitev za program aktivne počitnice	Število nočitev za vikend program	Število nočitev - tržna dejavnost	Skupaj	Nočitve za program šole v naravi v odstotkih	Nočitve za program aktivne počitnice v odstotkih	Nočitve za vikend program v odstotkih	Nočitve - tržna dejavnost v odstotkih
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(2)+(3)+(4)+(5)	(7)=(2)/(6)	(8)=(3)/(6)	(9)=(4)/(6)	(10)=(5)/(6)
2009	155.391	7.700	15.886	41.175	220.152	70,6	3,5	7,2	18,7
2010	153.719	7.362	14.097	47.305	222.483	69,1	3,3	6,3	21,3
2011	157.178	6.905	16.300	41.510	221.893	70,8	3,1	7,4	18,7
Povprečje	155.429	7.322	15.428	43.330	221.509	70,2	3,3	7,0	19,5

Viri: podatki in letna poročila zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

Povprečni delež nočitev v programih javne službe je 80,5 odstotka od vseh realiziranih nočitev, pri čemer je v okviru izvajanja javne službe najpomembnejši program šole v naravi, ki predstavlja kar 70,2 odstotka vseh realiziranih nočitev zavoda.

V nadaljevanju prikazujemo število udeležencev programov javne službe in dejavnosti na trgu, ki kažejo na uspešnost zavoda pri realizaciji načrtovanega števila udeležencev in nočitev (tabela 9 in tabela 10).

Tabela 9: Uspešnost pri doseganju načrtovanega števila udeležencev programov javne službe v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	Načrtovano število udeležencev za program šola v naravi in vikend program	Realizirano število udeležencev za program šola v naravi in vikend program	Načrtovano število udeležencev za dneve dejavnosti	Realizirano število udeležencev za dneve dejavnosti	Načrtovano število udeležencev aktivne počitnice	Realizirano število udeležencev aktivne počitnice	Skupaj načrtovano število udeležencev programov	Skupaj realizirano število udeležencev programov	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)=(2)+(4)+(6)	(9)=(3)+(5)+(7)	(10)=(9)/(8)*100
2009	51.900	52.507	44.500	42.269	1.300	1.560	97.700	96.336	99
2010	52.200	53.963	43.000	34.372	1.560	1.477	96.760	89.812	93
2011	54.455	55.761	34.000	40.390	1.506	1.402	89.961	97.553	108
Povprečje	52.852	54.077	40.500	39.010	1.480	1.514	94.807	94.567	100

Viri: podatki in letna poročila zavod.

Načrtovano število udeležencev, ki so se udeležili programov javne službe, je bilo v povprečju 99,7-odstotno realizirano, kar pomeni, da je zavod v proučevanem obdobju dosegel postavljene cilje.

Tabela 10: Uspešnost pri doseganju nočitev v okviru tržne dejavnosti

Leto	Načrtovano število nočitev	Realizirano število nočitev	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)*100
2009	50.000	41.175	82
2010	42.000	42.305	100
2011	49.200	41.510	84
Povprečje	47.067	43.330	92

Viri: podatki in letno poročilo zavoda.

Zavod je v proučevanem obdobju realiziral 92,1 odstotka načrtovanih nočitev v okviru tržne dejavnosti glede na postavljene cilje iz LDN (tabela 10). Gostje so se večinoma nastanili v domovih v turistično bolj prepoznavnih in dostopnejših lokacijah, pri čemer so se odločali za domove z višjim standardom bivanja, ki imajo tudi višje cene storitev.

2.2.2.2 Analize izidov poslovanja zavoda pri različnih stopnjah zasedenosti domov

Zavod četrletno in letno pripravlja podatke in poročila o poslovanju zavoda in domov glede na LDN. Vsi domovi in skrbniki postavk prejmejo poročila, ki se analizirajo, ter nekatera med njimi obravnavajo na ožjih in razširjenih kolegijih. Upravniki morajo ob analizi svojih podatkov ter primerjavi z ostalimi domovi pojasniti večja neskladja oziroma odstopanja ter o njih poročati na razširjenem kolegiju.

Zavod je na pobudo računskega sodišča pripravil projekcijo možnih izidov poslovanja ob upoštevanju različne izkoriščenosti zmogljivosti domov in ob nespremenjenih pogojih poslovanja (na primer brez dodatnih vlaganj v domove za dvig bivalnega standarda, brez dodatnih promocij). Uporabljena je bila metoda gibljivega predračunavanja³⁴, s pomočjo katere so bila pripravljena variantna izhodišča in alternativne različice, ki so predmet dinamičnega predračunavanja možnih poslovnih izidov pri različnih stopnjah zasedenosti zmogljivosti domov za odločanje na podlagi vprašanja "kaj se zgodi, če naredimo določene poteze oziroma ukrepe³⁵". Če gospodarskih kategorij ne moremo meriti, jih tudi ne moremo poslovno obvladovati in upravljati ter sprejemati pravih poslovnih odločitev³⁶, prav tako je treba poznati prag izgube in območje pozitivnega poslovanja.

Zavod je v projekciji ob ocenjenih prihodkih za določeno število nočitev upošteval različno obnašanje stalnih in spremenljivih stroškov glede na spremenljivo izkoriščenost zmogljivosti domov ter ugotavljal različne poslovne izide zavoda. Na podlagi metode dinamičnega predračunavanja je bilo ob ocenjenih

³⁴ S. Kavčič: Računovodstvo za poslovanje, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, februar 2003.

³⁵ Angl: What if analysis.

³⁶ Vir: Hansen&Moven: Management Accounting, third edition, Oklahoma State University, 1994: "If you can not measure tasks and operations, you can not manage the business and assure reliable decision making".

prihodkih in zaposlenih za določeno število nočitev ocenjeno različno obnašanje stalnih in spremenljivih stroškov ter glede na spremenljivo izkoriščenost zmogljivosti domov ugotovljeni različni poslovni izidi zavoda. Pri tem je bil cilj ugotoviti, pri kateri stopnji izkoriščenosti zmogljivosti domov lahko zavod realizira toliko prihodkov, da bi pokrili stroške vzdrževanja in obratovanja v domovih zavoda, zagotovil čim več nočitev gostov in da bi dosegel čim boljši poslovni izid zavoda. Celotna projekcija je prikazana v prilogi 6. V tabeli 11 povzemamo samo osnovne ugotovitve projekcije izidov poslovanja zavoda, vključno s številom nočitev in številom zaposlenih glede na različno izkoriščenost zmogljivosti domov.

Tabela 11: Ocena izidov poslovanja zavoda glede na različno izkoriščenost zmogljivosti domov

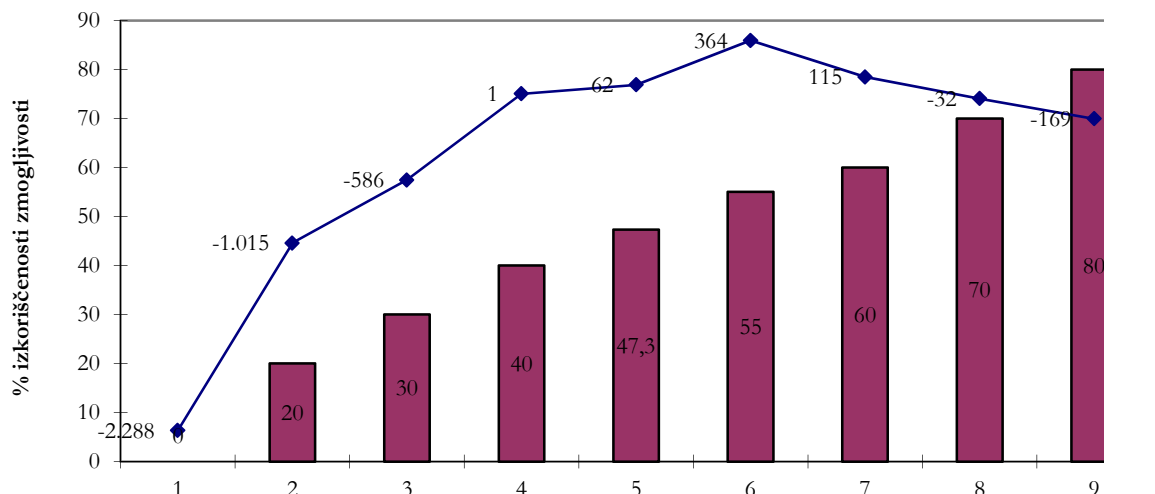
Izkoriščenost zmogljivosti domov, v odstotkih	0	20,0	30,0	40	47,3	55,0	60,0	70,0	80,0
Prihodki, v tisoč evrih	0	4.329	6.497	8.659	10.247	11.906	12.994	14.766	16.688
Odhodki, v tisoč evrih	2.288	5.344	7.083	8.658	10.185	11.542	12.879	14.798	16.857
Poslovni izid, v tisoč evrih	(2.288)	(1.015)	(586)	1	62	364	115	(32)	(169)
Število nočitev	0	93.752	140.627	187.503	221.893	257.817	281.255	328.131	375.006
Potrebno število zaposlenih	14	108	163	206	258	282	312	351	370

Vir: projekcija zavoda.

Zavod je upošteval, da je izkoriščenost zmogljivosti domov 47,3-odstotna in da so prihodki in odhodki zavoda na tej točki znani. Točki preloma, kjer so prihodki izenačeni s stroški, sta ugotovljeni pri 37 odstotkih in pri 67 odstotkih izkoriščenosti zmogljivosti domov glede na nočitve, kar predstavlja ugotovljen razpon pozitivnega poslovanja. Ocena izidov poslovanja iz izdelane projekcije zavoda kaže, da ima zavod prag pričetka pozitivnega poslovanja pri okoli 37 odstotkih izkoriščenosti zmogljivosti domov, pri čemer bi pri izkoriščenosti zmogljivosti nad 67 odstotki, ob drugih nespremenjenih pogojih, odhodki zavoda že presegle prihodke.

Zavod bi po oceni dosegel najvišji poslovni izid (364 tisoč evrov) pri 55-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti domov, ko bi moral realizirati 257.817 nočitev in zaposliti 282 delavcev, pri čemer bi moral zagotoviti 192.000 evrov za vzdrževanje domov. Število zaposlenih je bilo ocenjeno na podlagi izkustva zavoda in normativov ministrstva glede na število nočitev udeležencev programov šole v naravi oziroma glede na število gostov. Rezultati projekcije so razvidni s slike 2.

Slika 2: Ocena izida poslovanja zavoda glede na različno izkoriščenost zmogljivosti domov

Vir: podatki zavoda (podatki v tabeli 11 in v prilogi 6).

Boljšo izkoriščenost zmogljivosti domov bi po izkustvenih ocenah zavod lahko dosegel z dodatnim spodbujanjem osnovnih in srednjih šol, z uvedbo dopolnilnih ponudb in s ponudbo novih zanimivih programov, oglaševalskimi, komunikacijskimi in drugimi aktivnostmi.

Po oceni zavoda bi lahko, če bi vlagali v prenovo (na primer doma Bohinj), izboljšali bivalni standard doma ter dodatno ponudili nove dopolnilne programe ter tako izboljšali izkoriščenost počitniških zmogljivosti domov. Za dom Bohinj, ki lahko obratuje celotno sezono in je na turistično zanimivi lokaciji, po oceni zavoda obstaja veliko zanimanje šol in drugih gostov. Pred realizacijo vlaganj v domove bi bilo treba pripraviti podrobnejše ekonomske izračune smotrnosti investicij, stroškov in pričakovanih koristi po posameznih domovih ter finančnih vlaganj. Le takšni izračuni in utemeljitve bi lahko bili ustrezna podlaga za nadaljnje odločitve zavoda in ministrstva, ki sta prispevala sredstva za izvedene investicije.

2.2.2.3 Razlogi za slabšo zasedenost nekaterih domov zavoda

Glavni razlogi za slabšo zasedenost nekaterih domov so po navedbah zavoda na podlagi izkušenj naslednji:

- manj turistično privlačna lokacija nekaterih domov, velika oddaljenost od centralne Slovenije, visoki prevozni stroški, dolga vožnja, na primer dom Kavka in dom Lipa;
- premalo ležišč – na primer v domove, ki imajo število ležišč približno 50, namesti po dva razreda – medtem ko dobijo v dom le 20 otrok ali manj; tako da v navedenem domu ostane praznih 10 postelj, a premalo za namestitev še tretjega razreda učencev; pomemben razlog so tudi odpovedi zaradi boleznih otrok, kar dodatno vpliva na slabšo zasedenost domov;
- za starejše domove s slabšimi bivalnimi pogoji, staro opremo in skupinskimi ležišči (na primer v domu Ajda je v sobi po 16 in več otrok) je manj zanimanja;
- v nekaterih domovih ni primernih skupnih prostorov za delavnice, pevske vaje in druge družabne aktivnosti (na primer dom Rak), zato je tam malo gostov, ki potrebujejo notranje skupne prostore;

- zmanjšanje zanimanja staršev, ki zaradi ekonomske krize, brezposelnosti in manjših dohodkov ne zmorejo plačati stroškov za šolo v naravi.

V nadaljevanju navajamo razloge za slabšo zasedenost nekaterih domov. Najslabše je zasedeno mladinsko prenočišče Ptuj, ker nima učiteljskega kadra in šole samostojno izvajajo program plavanja. Ob koncih tedna je mladinsko prenočišče Ptuj zasedeno le s skupinami, ki jim ustreza bivanje v središču mesta. Mladinsko prenočišče Ptuj deluje tudi kot mladinski hotel, zato imajo prek poletja tudi mlade goste "nahrbtnikarje".

Neizkoriščen je dom Soča, ki ima 200 postelj. V domu Soča imajo premalo učiteljskega kadra, tako da lahko sprejemajo šolske skupine le do 80 oseb, kar pomeni, da je preostalih 120 ležišč praznih. Dom Soča je polno zaseden le nekaj tednov poleti. Podobne razmere so tudi v domu Bohinj, kjer je 100 ležišč, a zaradi premajhnega števila učiteljev ne more sprejeti 100, temveč le 65 učencev.

V domu Škorpijon je bila zasedenost nižja v letu 2010 in 2011, ker je bil dom v prenovi in je deloval na nadomestni lokaciji. V tem obdobju zavod ni mogel zapolnjevati domov ob koncih tedna s tržnimi gosti, ker so bili najeti prostori na drugi lokaciji le za termine med tednom. Po prenovi doma se je zasedenost doma Škorpijon izboljšala.

Nizko zasedenost so imeli tudi domovi Jurček, Lipa in Kavka, ki so na turistično manj prepoznavnih lokacijah. Gostje izven šolskih skupin si rajši izberejo domove na turistično privlačnih lokacijah in z višjim standardom bivanja.

Premalo zasedeni s šolskimi skupinami so po oceni zavoda tudi domovi: Ajda, Kavka, Štrk, Fara in Radenci. Zavod je navedel, da skuša povečati prepoznavnost programov teh domov pri učiteljih, ravnateljih, starših in javnostih, da bi se povečalo zanimanje potencialnih gostov teh domov.

Z zunanjimi gosti so premalo zasedeni domovi Ajda, Jurček, Kavka, Lipa, Radenci, Rak, Soča in Vojsko – pri čemer skuša zavod izboljšati zanimanje teh gostov s cenami, ki so v teh domovih nižje, in z dvigovanjem bivalnega standarda ter predstavitev turistične ponudbe lokacije.

Ugotavljamo, da je zavod realiziral načrtovane prihodke in odhodke ter dosegal pozitivne izide poslovanja. Prav tako je zavod realiziral načrtovano število udeležencev programov javne službe iz LDN in gostov v okviru tržne dejavnosti.

2.2.3 Preverjanje zadovoljstva uporabnikov s programi

Zavod letno analizira zadovoljstvo šol s programi javne službe z anketami šolskih učiteljev. Preverjanje zadovoljstva po navedbah zavoda poteka tako, da učitelji, ki bivajo v domovih skupaj z učenci in so prisotni pri vseh obrokih hrane ter jo tudi sami uživajo, v evalvacijskem vprašalniku ocenijo komuniciranje, urejenost doma, čistočo prostorov, kakovost in količinsko ustreznost prehrane in kakovost izvedenega učnega programa. Odgovori učiteljev so neposredna povratna informacija zavodu o zadovoljstvu s ponujenimi storitvami. Zavod je v proučevanem obdobju v LDN vsako leto načrtoval pričakovano zadovoljstvo šol, pri čemer je bilo povprečno predvideno 80-odstotno zadovoljstvo anketiranih udeležencev.

Na podlagi izvedenih analiz odgovorov evalvacijskih vprašalnikov je zavod ugotovil, da je bilo v obdobju od leta 2009 do leta 2011 od povprečno 62 odstotkov anketiranih udeležencev zadovoljnih povprečno 93 odstotkov anketiranih šolskih skupin³⁷, kar je razvidno iz tabele 12.

Tabela 12: Uspešnost pri doseganju zadovoljstva uporabnikov v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	Načrtovan odstotek anketiranih zadovoljnih uporabnikov za program šola v naravi	Realiziran odstotek anketiranih zadovoljnih uporabnikov za program šola v naravi
(1)	(2)	(3)
2009	75	90
2010	80	93
2011	85	96
Povprečje	80	93

Viri: podatki in letna poročila zavoda za obdobje od leta 2009 do leta 2011.

Ugotavljamo, da je bil zavod uspešen pri doseganju zadovoljstva na podlagi izvedenih anket uporabnikov, saj je na podlagi anket ter analiz povprečno dosegel 93-odstotno zadovoljstvo udeležencev šole v naravi, načrtoval pa je povprečno vsaj 80-odstotno zadovoljstvo. Menimo pa, da bi zavod moral preverjati poleg zadovoljstva šol tudi zadovoljstvo otrok, ki se udeležujejo šol v naravi, da bi pridobili celovito povratno informacijo, saj so otroci končni uporabniki, ki svoje vtise posredujejo staršem, ki se odločajo, ali bodo svoje otroke napotili v programe šole v naravi ali ne.

2.3 Ali je zavod namensko porabil proračunska sredstva

2.3.1 Namenskost porabe proračunskih sredstev za izvajanje javne službe

Zavod se financira iz javnih sredstev in iz sredstev, ki jih pridobiva na trgu. Javna sredstva predstavljajo:

- proračunska sredstva,
- sredstva, ki jih za izvajanje javne službe zagotavljajo udeleženci programov,
- sredstva, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti dijaških domov, ter
- druga sredstva (finančni prihodki, izredni prihodki, prevrednotovalni prihodki).

Iz tabele 13 je razvidno, da največ prihodkov v strukturi javnih sredstev v letih 2009–2011 predstavljajo prejeta proračunska sredstva ministrstva (povprečno 68,3 odstotka), sledijo prihodki od udeležencev šole v naravi³⁸ (31 odstotkov), oskrbnine dijakov (0,3 odstotka) ter finančni in drugi prihodki (0,4 odstotka).

³⁷ Ocene iz evalvacijskih vprašalnikov zavod zajema v bazi statističnega programa SPSS (v angleščini: Statistical Package for the Social Sciences), kjer enkrat letno naredi skupno analizo zadovoljstva, ugotovi pripombe in pomanjkljivosti ter na tej podlagi izdela smernice za izboljšanje ponudbe zavoda.

³⁸ Zavod evidentira med prihodke od udeležencev šole v naravi vse izvedene programe javne službe.

Tabela 13: Prihodki javne službe v obdobju od leta 2009 do leta 2011³⁹

Leto / Vrsta prihodkov	2009	2010	2011	Skupaj	Struktura povprečno
	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v odstotkih
Proračunska sredstva ministrstva	5.961.762	6.030.141	5.912.854	17.904.757	68,3
Prihodki od udeležencev šole v naravi	2.719.080	2.657.716	2.748.333	8.125.129	31,0
Oskrbnine dijakov	33.595	31.858	20.648	86.101	0,3
<i>Skupaj</i>	<i>8.714.437</i>	<i>8.719.715</i>	<i>8.681.835</i>	<i>26.115.987</i>	
Finančni in drugi prihodki ⁴⁰	17.521	52.005	22.514	92.040	0,4
Skupaj	8.731.958	8.771.720	8.704.349	26.208.027	100,0

Vir: poročila o delu zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

Zavod je v obdobju od leta 2009 do leta 2011 z ministrstvom sklenil vsakoletne pogodbe v skupnem znesku 17.936.899 evrov. V tem obdobju je bilo realiziranih 17.936.914 evrov oziroma 100 odstotkov vseh pogodbenih sredstev.

Za leto 2011 je zavod 24. 12. 2010 z ministrstvom sklenil pogodbo o začasnem financiranju za obdobje od januarja do maja 2011⁴¹ ter 29. 4. 2011 pogodbo in aneks k pogodbi o financiranju dejavnosti zavoda za leto 2011. Skupni znesek pogodbe in aneksa za izvajanje osnovnih nalog, za dijaški dom Tolmin ter projekte za leto 2011 je znašal 5.926.711 evrov.

24. 12. 2009 je zavod za leto 2010 sklenil z ministrstvom pogodbo o začasnem financiranju za obdobje od januarja do maja 2010 ter aneks št. 1 za obdobje junij–julij 2010. 16. 7. 2010 je bila sklenjena pogodba in 30. 11. 2010 še aneks št. 1 za izvajanje osnovnih nalog, za dijaški dom Tolmin ter projekte za leto 2010 v skupnem znesku 6.024.080 evrov.

Zavod je za leto 2009 sklenil z ministrstvom pogodbo o začasnem financiranju za obdobje od januarja do maja 2009 ter aneks št. 1 za obdobje junij–julij 2009. 24. 7. 2009 je bila podpisana pogodba in 1. 12. 2009 še aneks št. 1 za izvajanje osnovnih nalog, za dijaški dom Tolmin ter projekte za leto 2009 v skupnem znesku 5.986.108 evrov.

³⁹ Prikaz prihodkov javne službe zavoda po obračunskem načelu (evidentiranje poslovnih dogodkov po datumu nastanka poslovnega dogodka).

⁴⁰ Finančni in drugi prihodki so razporejeni po ključu na javno službo in tržno dejavnost zavoda.

⁴¹ Sredstva so bila zagotovljena v proračunu ministrstva za leto 2011, na ukrepu 3311-11-0004 Izvajanje osnovnošolskih programov, proračunski postavki 8630 – Dejavnost zavoda, konto 4133 – Tekoči transferi v javne zavode.

Ministrstvo zagotavlja zavodu sredstva za izvajanje osnovnih nalog in dijaškega doma Tolmin z mesečnimi transferi. Na zavodu je bilo na dan 31. 12. 2009 zaposlenih 281⁴², na dan 31. 12. 2010⁴³ in na dan 31. 12. 2011⁴⁴ pa 272 zaposlenih.

2.3.1.1 Osnovne naloge javne službe

Tabela 14 prikazuje proračunska sredstva, ki jih je ministrstvo v letih 2009, 2010 in 2011 namenilo zavodu za kritje stroškov dela zaposlenih, ki jih je zavod porabil za izvajanje osnovnih nalog javne službe. Zavod je od ministrstva pridobil soglasje k sistemizaciji delovnih mest in k Pravilniku o organizaciji zavoda. Največ zaposlenih ima VII. stopnjo izobrazbe (98 zaposlenih), sledijo zaposleni s IV. in V. stopnjo izobrazbe (125 zaposlenih).

Tabela 14: Financiranje osnovnih nalog javne službe

Stroški dela / Leto	v evrih			
	2009	2010	2011	Skupaj
Plače	4.257.034	4.285.801	4.228.615	12.771.450
Regres za letni dopust	173.180	173.738	170.050	516.968
Povračila in nadomestila zaposlenim	441.792	436.276	421.555	1.299.623
Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči in drugo)	56.647	43.645	46.116	146.408
Prispevki delodajalca	688.053	690.403	682.216	2.060.672
Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje	94.414	95.006	91.147	280.567
Splošni spremenljivi in stalni stroški	190.710	190.708	190.233	571.651
Skupaj	5.901.830	5.915.577	5.829.932	17.647.339

Viri: pogodbe v obdobju od leta 2009 do leta 2011, ki jih je zavod sklenil z ministrstvom.

Aktivnosti, ki jih je zavod izvajal kot javno službo, so bile opredeljene v LDN za leta 2009, 2010 in 2011, s katerimi je soglašala vlada. Osnovne naloge programa javne službe, ki jih je zavod izvajal v letih 2009, 2010 in 2011, so bile:

- Izvedba programov šole v naravi s poudarkom na:
 - naravoslovju (dejavnosti iz učnih načrtov naravoslovnih predmetov spoznavanje okolja, biologija, fizika, kemija, naravoslovje in tehnika ter medpredmetno področje okoljska vzgoja), ki se izvajajo v vseh domovih v vseh letnih časih;

⁴² 260 zaposlenih na javni službi in 21 zaposlenih na tržni dejavnosti.

⁴³ 259 zaposlenih na javni službi in 13 zaposlenih na tržni dejavnosti.

⁴⁴ 257 zaposlenih na javni službi in 15 zaposlenih na tržni dejavnosti.

- družboslovju (cilji in dejavnosti iz učnih načrtov predmetov družba, zgodovina in geografija, spoznavanje znamenite zgodovinske in kulturne dediščine, šeg in običajev pokrajine; program dopolnjujejo likovne in glasbene delavnice ter športne aktivnosti), ki traja pet dni, izvajajo ga domovi Bohinj, Fara, Soča, Štrk in Škorpiljon;
- športnih vsebinah: smučanje (poudarek je na učenju alpskega smučanja, hoje in teka na smučeh ali deskanja; namenjen je učencem od 5. razreda dalje ter srednješolcem), ki traja pet dni in se na željo šole lahko podaljša, izvajajo ga domovi Bohinj, Kranjska Gora, Gorenje nad Zrečami, Planinka na Hočkem Pohorju, Planica, Mežica, Trilobit in Vojsko; plavanje (poleg plavanja so vključene tudi vsebine iz spoznavanja okolja in naravoslovja) - pri izvajanju programa sodelujejo učitelji doma Burja in učitelji šol, program se izvaja tudi na Ptuj, kjer ga v celoti izpeljejo učitelji iz šol.
- Programi šol ob vikendih: vzgojno-izobraževalni program v srednjih šolah predvideva obvezne izbirne vsebine in interesne dejavnosti; šole del programa obveznih izbirnih vsebin in interesnih dejavnosti izvajajo ob koncu tedna; dijaki ob pomoči pedagoških delavcev zavoda izvajajo različne dejavnosti s področja naravoslovja, družboslovja in športa.
- Izvedba programa dnevi dejavnosti: te tvorijo naravoslovni, kulturni in tehniški dnevi; to so dnevne dejavnosti, ki so del obveznega programa osnovne šole in medpredmetno povezujejo posamezna predmetna področja, vključena v predmetnik osnovne šole; učni programi posameznih izpostav⁴⁵ niso enotni, ampak prirejeni za vsak razred, za različno starost otrok ter prilagojeni letnemu času in usklajeni z LDN šol.
- Izvedba programa aktivne počitnice: programi so sestavljeni iz jezikovnih tečajev, ustvarjalnih delavnic, športnih dejavnosti in sprostitevno-družabnih iger; programi se izvajajo v času zimskih in poletnih počitnic.

V tabeli 15 je primerjava med načrtovanim in realiziranim obsegom osnovnih nalog programa javne službe. V letu 2011 je bilo število udeležencev šole v naravi za 1 odstotek manjše od načrtovane, udeležba otrok v programu aktivnih počitnic je bila manjša za 7 odstotkov, za 19 odstotkov nad načrtovanim je bilo število udeležencev na programih dnevi dejavnosti, za 18 odstotkov nad načrtom pa je bil realiziran program šole vikend.

Slabša realizacija v letu 2010 je predvsem posledica znižanja števila udeležencev v programih dnevi dejavnosti, saj je bila udeležba manjša od načrtovane za 20 odstotkov, udeležba otrok na aktivnih počitnicah je bila manjša za 5 odstotkov, število udeležencev v programu šole v naravi je bilo višje za 4 odstotke glede na načrtovano, za 2 odstotka manj od načrta pa je bil realiziran program šole vikend.

Iz realizacije v letu 2009 je razvidno, da je bilo število udeležencev na programu šole v naravi za 1 odstotek večje od načrtovanega, udeležba otrok v programu aktivnih počitnic je bila večja za 20 odstotkov, za 5 odstotkov je bila manjša udeležba od načrtovane na programih dnevi dejavnosti, na programu šole vikend pa je bila načrtovana udeležba 100-odstotno realizirana.

⁴⁵ Zavod ima devet izpostav dnevnih centrov, to so: Arboretum, Ljubljana, Čopova hiša, Groharjeva hiša, Rakov Škočjan, Muzej Bistra, Dimnice, Premogovski muzej Velenje, Eko terme Snovik.

Tabela 15: Realizacija načrtovanih programov javne službe po udeležencih v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Programi / Leto	2009		2010		2011		Indeks (8)= (3/2)*100	Indeks (9)= (5/4)*100	Indeks (10)= (7/6)*100
	Načrtovano	Realizirano	Načrtovano	Realizirano	Načrtovano	Realizirano			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)			
Šola v naravi	43.500	44.107	43.700	45.627	45.955	45.708	101	104	99
Aktivne počitnice	1.300	1.560	1.560	1.477	1.506	1.402	120	95	93
Dnevi dejavnosti	44.500	42.269	43.000	34.372	34.000	40.390	95	80	119
Šole vikend	8.400	8.400	8.500	8.336	8.500	10.053	100	98	118
Skupaj	97.700	96.336	96.760	89.812	89.961	97.553	99	93	108

Viri: LDN in poročila o delu zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

V obdobju od leta 2009 do leta 2011 je zavod povprečno 99,7-odstotno realiziral načrtovane programe javne službe glede na število udeležencev.

Zavod je zahtevkom ministrstvu za izvajanje osnovnih nalog javne službe priložil vsa dokazila (zahtevane podatke za stroške dela zaposlenih, liste prisotnosti delavcev). Zavod je v skladu s pogodbo vsako leto posredoval ministrstvu poročilo o izvedbi vseh dejavnosti in projektov v skladu z LDN za obdobje januar–avgust do 30. 9. tekočega leta in za obdobje januar–december do 29. 2. naslednjega leta. Iz zahtevkov in priloženih dokazil izhaja, da je zavod porabil proračunska sredstva za stroške dela zaposlenih, ki so izvajali osnovne naloge javne službe, v skladu s pogodbami.

2.3.1.2 Dijaški dom Tolmin

Na podlagi sklepa vlade⁴⁶ je bil zavodu pripojen tudi Dijaški dom Tolmin. Zavod zagotavlja v Dijaškem domu Tolmin javno službo na področju dejavnosti dijaških domov. Za izvajanje dejavnosti dijaških domov je ministrstvo s pogodbami o financiranju dejavnosti zavoda za leta 2009, 2010 in 2011 zagotovilo sredstva v skupnem znesku 255.608 evrov. Ministrstvo za Dijaški dom Tolmin zagotavlja plače zaposlenih z nadomestili in povračili stroškov dela, materialne stroške ter oskrbnine nekaterim dijakom⁴⁷ (tabela 16).

Zavod je pridobil soglasje ministrstva k sistemizaciji delovnih mest v Dijaškem domu Tolmin. V Dijaškem domu Tolmin sta zaposlena vzgojitelj in snažilka, njuno zaposlitev v 100-odstotnem deležu financira ministrstvo, medtem ko so zaposlitve ostalih zaposlenih financirane iz proračuna ministrstva v manjših

⁴⁶ Št. 600-01/2001-2 z dne 5. 2. 2002.

⁴⁷ Ministrstvo financira oskrbnine dijakov v skladu z 81. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Uradni list RS, št. 16/07 UPB5, 36/08, 58/09, 20/11, če imajo starši v dijaškem domu hkrati vključenega več kot enega otroka.

deležih, in sicer: poslovni sekretar (0,25), perica (0,10), vratar (0,15), v skladu s Pravilnikom o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva⁴⁸ za leti 2011 in 2010 ter Pravilnikom o normativih in standardih v dijaških domovih⁴⁹ za leto 2009. Razliko mora pokriti zavod iz lastnih prihodkov. Dijaški dom Tolmin je imel v letu 2011 eno vzgojno skupino s 15 dijaki, v letih 2009 in 2010 pa po eno vzgojno skupino z 19 dijaki.

Tabela 16: Financiranje dijaškega doma Tolmin v obdobju od leta 2009 do leta 2011

		v evrih
Leto	Financiranje ministrstva	Pogodbena vrednost
2009	Plače zaposlenih skupaj z nadomestili in povračili stroškov dela, materialni stroški in sofinanciranje oskrbnin dijakom	82.198
2010	Plače zaposlenih skupaj z nadomestili in povračili stroškov dela, materialni stroški in sofinanciranje oskrbnin dijakom	85.653
2011	Plače zaposlenih skupaj z nadomestili in povračili stroškov dela, materialni stroški in sofinanciranje oskrbnin dijakom	87.757
Skupaj		255.608

Viri: pogodbe z ministrstvom v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

Ministrstvo je zavodu za vnos podatkov za dijaške domove pripravilo aplikacijo KPIS⁵⁰ in izdalo navodila za vnos podatkov. Zavod vse podatke za obračun plač za zaposlene pripravi v elektronski in v fizični obliki ter jih pošlje ministrstvu.

Zavod je zahtevkom ministrstvu priložil vse ustrezne dokumente oziroma evidence za zaposlene v Dijaškem domu Tolmin (lista prisotnosti zaposlenih, znesek prevoza in prehrane in obračun plač za posamezni mesec, dokazila za materialne stroške, odločbe o upravičenosti do subvencije oskrbnine v dijaškem domu). Zavod je v skladu s pogodbo vsako leto posredoval ministrstvu poročilo o izvedbi dejavnosti v Dijaškem domu Tolmin v skladu z LDN za obdobje januar–avgust do 30. 9. tekočega leta in za obdobje januar–december do 29. 2. naslednjega leta.

Iz zahtevkov in priloženih dokazil izhaja, da je zavod porabil proračunska sredstva za izvajanje dejavnosti v Dijaškem domu Tolmin v skladu s pogodbami.

2.3.1.3 Projekti

Ministrstvo je v obdobju od leta 2009 do leta 2011 financiralo projekte zavoda v skupnem znesku 33.952 evrov. Za financiranje posebnih dejavnosti, projektov in programov v okviru javne službe zavoda je ministrstvo v letu 2009 na podlagi 9. člena pogodbe o financiranju dejavnosti zavoda namenilo

⁴⁸ Uradni list RS, št 62/10, 99/10.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 76/03, 89/03, 61/05, 100/07, 67/08.

⁵⁰ Kadrovsko plačilni informacijski sistem.

2.600 evrov za projekt Aktivne počitnice. V letu 2010 je na podlagi 9. člena pogodbe o financiranju dejavnosti zavoda namenilo 22.850 evrov za dva projekta: Aktivne počitnice (2.850 evrov) in Potrošniško opismenjevanje in trajna potrošnja (20.000 evrov), v letu 2011 pa je na podlagi 6. člena aneksa št. 1 k pogodbi o financiranju dejavnosti zavoda namenilo 9.022 evrov za projekta Aktivne počitnice (1.515 evrov) in Kamenček k piramidi (7.507 evrov), kar je razvidno iz tabele 17. V pogodbah je bilo določeno, da obračun stroškov posameznega projekta vključuje samo materialne stroške. Stroški plač zaposlenih na projektih se vsako leto financirajo iz osnovnih nalog javne službe po pogodbah med zavodom in ministrstvom.

Tabela 17: Financiranje projektov v obdobju od leta 2009 do leta 2011

v evrih		
Leto	Projekti	Pogodbena vrednost
2009	Aktivne počitnice – mednarodna dejavnost	2.080
2010	Aktivne počitnice – mednarodna dejavnost	2.850
	Potrošniško opismenjevanje in trajna potrošnja	20.000
2011	Aktivne počitnice – mednarodna dejavnost	1.515
	Kamenček k piramidi	7.507
Skupaj		33.952

Viri: pogodbe z ministrstvom in letna poročila zavoda.

Preverili smo projekte za obdobje od leta 2009 do leta 2011 in ugotovili, da je zavod vse načrtovane projekte tudi realiziral. Realizacija pogodb za izvedene projekte je prikazana v tabeli 14. Zavod je zahtevkom ministrstvu za izvedene projekte priložil vsa potrebna dokazila (računi, imena udeležencev na projektih). V skladu s pogodbami z ministrstvom zavod v zahtevke za izvedene projekte ni vključeval plač in drugih prejemkov zaposlenih. Iz zahtevkov in priloženih dokazil izhaja, da je zavod porabil proračunska sredstva za izvajanje projektov v skladu s pogodbami.

Ugotavljamo, da je zavod namensko porabil proračunska sredstva za stroške dela zaposlenih, ki so izvajali osnovne naloge javne službe, za izvajanje dejavnosti v Dijaškem domu Tolmin ter za izvajanje projektov v skladu s pogodbami z ministrstvom. Zahtevki zavoda za izplačila ministrstva se nanašajo na izvršene programe ter imajo priložena vsa dokazila v skladu s pogodbami.

2.3.2 Cene šole v naravi

Šola v naravi predstavlja najpomembnejši program javne službe zavoda. Program osnovnošolskega izobraževanja je v skladu z Zakonom o osnovni šoli⁵¹ razdeljen na obvezni in razširjeni program. Šola v naravi je opredeljena v 2. členu Pravilnika o financiranju šole v naravi⁵², v katerem je določeno, da je šola v naravi organizirana oblika vzgojno-izobraževalnega dela, ki sodi v razširjeni program osnovne šole in poteka strnjeno več dni v času pouka ter se izvaja izven prostora šole. Šola mora ponuditi učencem program šole v naravi, vendar je udeležba učencev v razširjenem programu prostovoljna. Vsi izvajalci šole v naravi se morajo ravnati po Konceptu šole v naravi⁵³.

Tabela 18 prikazuje, da je bilo v obdobju od leta 2009 do leta 2011 v Republiki Sloveniji skupaj 4.742 izvedb šole v naravi, ki se jih je skupaj udeležilo 186.017 udeležencev, kar je 39 odstotkov vseh šoloobveznih otrok iz osnovnih šol in vpisanih dijakov iz srednjih šol.

Tabela 18: Število udeležencev in število izvedb šole v naravi

Leto	Število izvedb	Število udeležencev	Število vseh šoloobveznih otrok iz osnovnih šol in dijakov	Vsi šoloobvezni otroci iz osnovnih šol in dijaki v odstotkih
2009	1.435	57.100	162.050	35,2
2010	1.728	66.353	160.618	41,3
2011	1.579	62.564	160.028	39,1
Skupaj	4.742	186.017	482.696	38,5

Vir: podatki ministrstva.

Izvajalci šole v naravi so lahko različni. Šola v naravi se lahko izvaja v zavodu, pa tudi v počitniških domovih, hotelih, dijaških domovih, turističnih kmetijah ali planinskih domovih. Tabela 19 prikazuje, da so se šole v obdobju od leta 2009 do leta 2011 povprečno v 53 odstotkih odločile za izvedbo šole v naravi v zavodu.

⁵¹ Uradni list RS, št. 81/06-UPB3, 10/07, 107/10, 87/11.

⁵² Uradni list RS, št. 61/04, 70/08, 61/09.

⁵³ Sprejet na 46. seji Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje 13. 12. 2001.

Tabela 19: Število udeležencev šole v naravi po izvajalcih

Izvajalci šole v naravi / Leto	2009	2010	2011	Skupaj	Povprečno v odstotkih
Zavod	761	905	844	2.510	52,9
Počitniški domovi	310	354	311	975	20,6
Hoteli	184	254	221	659	13,9
Dijaški domovi	10	9	10	29	0,6
Ostalo (turistične kmetije, planinski domovi)	170	206	193	569	12,0
Skupaj	1.435	1.728	1.579	4.742	100,0

Vir: podatki ministrstva.

Financiranje šole v naravi se deli na dva dela:

- iz državnega proračuna se zagotavljajo osebni prejemki za program šole v naravi;
- ostali stroški programov šole v naravi se financirajo s prispevki staršev.

Zavod vsako leto v začetku aprila objavi razpis za udeležbo otrok v šoli v naravi na svojih spletnih straneh in v Šolskih razgledih⁵⁴, obvestilo pa pošljejo tudi na vse osnovne in srednje šole. Glede na prijave zavod sredi maja pripravi razpored šol po domovih in terminih ter predloge pošlje šolam v potrditev. Šole predlog pisno potrdijo in po potrditvi šola in zavod skleneta pogodbo. Po zaključku šole v naravi zavod izstavi šoli račun, ki ga šola plača. Šola pa staršem otrok, ki so bivali v šoli v naravi, izstavi račun za vse stroške, ki vključujejo tako bivanje v zavodu kot prevoz in dodatno plačilo za učitelje spremljevalce.

Cenik storitev zavoda sprejme svet centra. V obdobju, na katero se nanaša revizija, se je cena oskrbnega dne v zavodu spremenila enkrat (tabela 20). V šolskih letih 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 je bila cena oskrbnega dne za osnovnošolske skupine 11,70 evra in za srednješolske skupine 13 evrov⁵⁵. V šolskem letu 2011/2012 pa se je cena oskrbnega dne povišala na 12,10 evra za osnovnošolske skupine in 13,50 evra za srednješolske skupine⁵⁶.

⁵⁴ Časnik, ki je namenjen osnovnim in srednjim šolam.

⁵⁵ Cena sprejeta na 14. redni seji sveta zavoda 28. 3. 2008.

⁵⁶ Cena sprejeta na 10. redni seji sveta zavoda 8. 4. 2011.

Tabela 20: Cenik za šolo v naravi za šolska leta 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 in 2011/2012

Skupina / Vrsta ponudbe	Oskrbni dan	Oskrbni dan z zajtrkom in večerjo	Nočitev z zajtrkom	Nočitev	Večerja	Kosilo	Zajtrk	Malica	v evrih
Šolsko leto 2008/2009, 2009/2010 in 2010/2011									
Osnovnošolske skupine	11,70	10,00	8,00	7,40	1,80	3,10	0,90	1,00	
Srednješolske skupine	13,00	10,80	8,20	7,40	2,60	3,60	1,10	1,20	
Šolsko leto 2011/2012									
Osnovnošolske skupine	12,10	10,40	8,30	7,70	1,90	3,20	0,95	1,05	
Srednješolske skupine	13,50	11,20	8,50	7,70	2,70	3,70	1,15	1,25	

Vira: cenika zavoda.

Zavod je imel sprejet tudi cenik paketnih storitev za šolo v naravi. Učenci v šoli v naravi bivajo v povprečju največ pet dni. Učenci tako bivajo od prvega dne zjutraj do petega dne popoldan. Zato od oskrbnega dne zavod odšteje obroke, ki jih prvi in zadnji dan otroci ne dobijo.

Tabela 21: Cenik paketnih storitev za šolo v naravi za šolska leta 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 in 2011/2012

Skupina / Število dni v paketu	Osem-dnevno bivanje	Sedem-dnevno bivanje	Šest-dnevno bivanje	Pet-dnevno bivanje	Štiri-dnevno bivanje	Tri-dnevno bivanje	Dvo-dnevno bivanje	v evrih
Šolsko leto 2008/2009, 2009/2010 in 2010/2011								
Osnovnošolske skupine	89,90	78,20	66,50	54,80	43,10	31,40	19,70	
Srednješolske skupine	99,40	86,10	73,10	60,10	47,10	34,10	21,10	
Šolsko leto 2011/2012								
Osnovnošolske skupine	93,10	81,00	68,80	56,70	44,60	32,50	20,40	
Srednješolske skupine	102,60	89,10	75,70	62,20	48,80	35,30	21,90	

Vira: cenika zavoda.

Struktura cene, ki jo zavod zaračunava šolam (tudi) za šolo v naravi, je opisana v točki 2.2.1.2 tega poročila. Zavod je imel v letih 2009, 2010 in 2011 v povprečju 45.147 udeležencev šole v naravi (tabela 16) in prejel skupaj 8.125.129 evrov od šol kot prispevke od udeležencev šole v naravi (tabela 13), kar je 31 odstotkov vseh prihodkov od izvajanja programov javne službe.

Na vzorcu smo preverili, ali je sistem zaračunavanja šolam za udeležence šole v naravi, določen v pogodbah s šolami in v veljavnih cenikih v obdobju od leta 2009 do leta 2011, pravilen. Preverili smo tudi pravilnost zaračunanih cen šolam glede na cenike.

Ugotovili smo, da je zavod v obdobju, na katero se nanaša revizija, šolam za udeležence šole v naravi pravilno zaračunal svoje storitve. V ceno oskrbnega dne zavod ni vštél stroškov dela zaposlenih v zavodu, za katere je sredstva prejel od ministrstva.

Cene, ki jih šole zaračunavajo staršem za udeležence šole v naravi, niso bile predmet revizije. Zato naše ugotovitve o pravilnosti zaračunanih cen med zavodom in šolami še ne pomenijo tudi, da so bile cene za šolo v naravi pravilno zaračunane tudi staršem.

3. MNENJE

Revidirali smo poslovanje *Centra šolskih in obšolskih dejavnosti* v obdobju od leta 2009 do leta 2011 pri upravljanju z domovi, ki so v lasti države. Da bi Centru šolskih in obšolskih dejavnosti izrekli mnenje o smotrnosti gospodarjenja z domovi, smo odgovorili na vprašanje, ali je Center šolskih in obšolskih dejavnosti uspešno in učinkovito upravljal z domovi. Uspešnost in učinkovitost upravljanja smo ocenili tako, da smo poiskali odgovore na podvprašanja, ali je Center šolskih in obšolskih dejavnosti primerno gospodaril z domovi in poskrbel za izvedbo načrtovanih investicij in za vzdrževanje domov, da bi zagotovil varnost bivanja otrok glede na zahtevane obratovalno-tehnične pogoje domov; kako učinkovito je Center šolskih in obšolskih dejavnosti upravljal z domovi in ali je z uspešnim izvajanjem nalog in programov zagotavljal primerno izkoriščenost zmogljivosti domov ter uresničitev določil pogodbe ter ali so bila prejeta proračunska sredstva namensko porabljena za izvajanje šole v naravi in za izvajanje drugih dogovorjenih programov v okviru javne službe.

V obdobju od leta 2009 do leta 2011 niso bile izvedene vse načrtovane investicije glede na načrte razvojnih programov investicij iz letnih delovnih načrtov, saj je Center šolskih in obšolskih dejavnosti realiziral le investicije v vrednosti 4.627.864 evrov, kar je 65 odstotkov vrednosti načrtovanih investicij. Največji investiciji v dom Breženka in v dom Škorpijon nista bili izvedeni v skladu z določili gradbenih pogodb. Poleg tega Center šolskih in obšolskih dejavnosti postopkov za sklenitev aneksov ni izvedel v skladu z določili Zakona o javnem naročanju.

Menimo, da je Center šolskih in obšolskih dejavnosti s tem, ko je sklenil pogodbe za opravljanje storitev s pristojnimi ustanovami in odpravil vse nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so jih ugotovile pristojne nadzorne službe, zagotavljal ustrezen nadzor nad izpolnjevanjem predpisanih tehničnih pogojev in varnost svojega delovanja.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v obdobju, na katero se nanaša revizija, realiziral povprečno 47,3-odstotno zasedenost razpoložljivih zmogljivosti domov, pri čemer je bila večina domov zasedena od 40 do 50-odstotno, nekateri domovi, ki so bolj oddaljeni ali imajo slabši bivalni standard, pa so bili manj zasedeni. Center šolskih in obšolskih dejavnosti je pri realizirani izkoriščenosti zmogljivosti domov dosegal pozitivne izide poslovanja, glede na izdelane projekcije pa menimo, da bi ob 54,4-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti domov dosegel optimalni poslovni izid in obenem poskrbel za več nočitev otrok, ki se udeležujejo programov v okviru javne službe. Zato menimo, da bi Center šolskih in obšolskih dejavnosti v obdobju, na katero se nanaša revizija, zmogljivosti domov lahko izkoristil učinkoviteje.

Cene izvedenih programov so pokrivalo obratovalne stroške Centra šolskih in obšolskih dejavnosti kot celote, ne pa tudi stroškov na ravni nekaterih posameznih domov. Cene za storitve javne službe so bile v proučevanem obdobju oblikovane tako, da so pokrile obratovalne stroške Centra šolskih in obšolskih dejavnosti kot celote, in s ciljem, da bi bile čim nižje, da bi Center šolskih in obšolskih dejavnosti omogočil

cenovno dostopne storitve čim večjemu številu šoloobveznih otrok in dijakov. Cene za storitve, ki jih Center šolskih in obšolskih dejavnosti opravlja na trgu, so bile po posameznih domovih različno oblikovane glede na povpraševanje gostov in bivalni standard domov. Menimo, da je opravljanje storitev na trgu pomembno prispevalo k pozitivnemu izidu poslovanja Centra šolskih in obšolskih dejavnosti.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je bil uspešen pri realizaciji načrtovanega števila udeležencev programov javne službe iz letnih delovnih načrtov in gostov v okviru tržne dejavnosti.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je na podlagi anket o zadovoljstvu učiteljev s programi šole v naravi ugotovil, da je bilo v povprečju zadovoljnih 93 odstotkov šol, kar pomeni, da je bil cilj Centra šolskih in obšolskih dejavnosti glede na načrtovano 80-odstotno zadovoljstvo udeleženih šol za program šole v naravi dosežen. Menimo pa, da bi moral Center šolskih in obšolskih dejavnosti pripraviti tudi anketne vprašalnike za preverjanje zadovoljstva otrok, saj bi le tako pridobil celovito povratno informacijo o zadovoljstvu udeležencev.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je porabil proračunska sredstva za stroške dela zaposlenih, ki so izvajali dejavnosti javne službe, v skladu s pogodbami, sklenjenimi z ministrstvom, in v skladu s sprejetim letnim delovnim načrtom. Načrtovano število udeležencev programov v okviru javne službe v obdobju od leta 2009 do leta 2011 je bilo povprečno 99,7-odstotno realizirano.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v skladu z določili pogodb k zahtevkom ministrstvu za financiranje dejavnosti javne službe predložil vso zahtevano dokumentacijo. Zahtevki za izplačila so se nanašali na programe, ki so bili izvedeni v skladu s sprejetim letnim delovnim načrtom in določili pogodb. Cene za programe šole v naravi je Center šolskih in obšolskih dejavnosti šolam pravilno zaračunal.

4. PRIPOROČILA

Centru šolskih in obšolskih dejavnosti priporočamo, naj:

- glede na stanje domov, finančna sredstva in prioritete v obdobju od leta 2013 do leta 2018 pripravi v soglasju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport načrt vlaganj za investicije in vzdrževanje v domove;
- vzpostavi učinkovitejše notranje kontrole pri izvajanju investicij v domove;
- pred realizacijo investicij v domove pripravi ekonomske izračune smotrnosti potrebnih vlaganj, stroškov in pričakovanih koristi po domovih ter finančnih vlaganj za predvidene investicije;
- pripravi variantne predloge poslovnih načrtov tako po domovih kot tudi za Center šolskih in obšolskih dejavnosti, ki bi poleg analize vlaganj, stroškov in koristi prikazovale možne poslovne izide glede na različen obseg poslovanja in za poslovne odločitve v prihodnje;
- prouči možnosti in pripravi nove ponudbe programov za obstoječe udeležence in za nove ciljne skupine gostov glede na zaznane potrebe in želje šol in drugih zainteresiranih gostov;
- pripravi anketne vprašalnike tudi za preverjanje zadovoljstva otrok s šolo v naravi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Centru šolskih in obšolskih dejavnosti, priporočeno;
2. Matjažu Zajelšniku, priporočeno;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu, tu.

5. PRILOGE

Priloga 1: Skrajšani pregled izidov poslovanja zavoda v obdobju od leta 2008 do leta 2011

Opis (1)	Leto 2008 (2)	Leto 2009 (3)	Leto 2010 (4)	Leto 2011 (5)	Indeks (6)=(2/3)*100	Indeks (7)=(3/4)*100	Indeks (8)=(4/5)*100
Prihodki od javne službe, v evrih	8.583.416	8.714.437	8.719.715	8.681.835	100	100	101
Prihodki na trgu, v evrih	1.294.819	1.283.770	1.467.977	1.534.362	104	114	99
Drugi prihodki, v evrih	60.756	19.482	52.066	31.084	60	262	32
Skupaj prihodki, v evrih	9.938.991	10.017.689	10.239.758	10.247.281	100	102	101
Stroški materiala, v evrih	1.836.510	1.733.612	1.918.727	1.964.162	102	111	94
Stroški storitev, v evrih	763.222	790.184	866.332	789.413	91	110	104
Stroški dela, v evrih	6.161.544	6.085.288	6.103.505	6.130.224	100	100	99
Amortizacija, v evrih	1.089.026	1.108.641	1.150.142	1.166.279	101	104	102
Drugi stroški, v evrih	87.193	181.726	133.044	126.596	95	73	208
Skupaj odhodki, v evrih	9.937.495	9.899.451	10.171.750	10.176.674	100	103	100
Davek od dohodka, v evrih	0	0	8.990	8.740	97	0	0
Poslovni izid, v evrih	1.496	118.238	59.018	61.867	104	50	-
Vzdrževanje, v evrih	220.370	124.094	237.343	99.258	42	191	56
Investicije, v evrih	1.593.540	2.202.319	429.827	1.535.023	357	20	138
Skupaj vlaganja, v evrih	1.813.910	2.326.413	667.170	1.634.281	245	29	128
Izkoriščenost zmogljivosti, v odstotkih	47,4	47,0	47,5	47,3	100	100	100
Število nočitev	222.179	220.152	222.483	221.893	100	101	99
Zaposleni	278	281	272	272	98	100	100

Vir: podatki zavoda.

Priloga 2: Vlaganja zavoda in ministrstva v osnovna sredstva (OS) in vzdrževanje domov v obdobju od leta 2009 do leta 2011

v evrih

Naziv doma	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Skupaj	Povprečno
<i>Škorpijon – vlaganja v OS</i>	61.578	119.132	1.181.593	1.362.303	454.101
<i>Škorpijon – vzdrževanje</i>	2.495	3.135	0	5.630	1.877
Trilobit – vlaganja v OS	852	3.612	2.009	6.472	2.157
Trilobit – vzdrževanje	0	7.413	616	8.029	2.676
Ajda – vlaganja v OS	11.701	7.586	8.799	28.087	9.362
Ajda – vzdrževanje	16.205	36.195	10.610	63.010	21.003
Štrk – vlaganja v OS	14.926	3.449	3.214	21.589	7.196
Štrk – vzdrževanje	0	0	0	0	0
Medved – vlaganja v OS	2.103	10.077	3.951	16.131	5.377
Medved – vzdrževanje	0	8.110	0	8.110	2.703
Kavka – vlaganja v OS	610	1.381	1.505	3.496	1.165
Kavka – vzdrževanje	0	0	4.096	4.096	1.365
Čebelica – vlaganja v OS	3.343	2.238	2.303	7.884	2.628
Čebelica – vzdrževanje	23.362	4.909	0	28.272	9.424
Rak – vlaganja v OS	3.672	16.410	3.525	23.607	7.869
Rak – vzdrževanje	751	54.212	3.660	58.622	19.541
Kranjska Gora – vlaganja v OS	920	5.426	12.874	19.220	6.407
Kranjska gora	0	2.921	7.803	10.724	3.575
<i>Breženka – vlaganja v OS</i>	<i>1.876.829</i>	<i>15.381</i>	<i>15.817</i>	<i>1.908.027</i>	<i>636.009</i>
<i>Breženka – vzdrževanje</i>	<i>0</i>	<i>2.501</i>	<i>9.954</i>	<i>12.455</i>	<i>4.152</i>
Radenci – vlaganja v OS	160	1.888	13.019	15.067	5.022
Radenci – vzdrževanje	0	3.450	0	3.450	1.150
Bohinj – vlaganja v OS	1.642	43.280	91.635	136.557	45.519
Bohinj – vzdrževanje	0	0	1.781	1.781	594
Planica – vlaganja v OS	30.539	33.487	11.915	75.941	25.314
Planica – vzdrževanje	21.208	7.618	18.380	47.206	15.735
Vojsko – vlaganja v OS	2.743	8.433	7.127	18.303	6.101
Vojsko – vzdrževanje	0	23.933	0	23.933	7.978
Fara – vlaganja v OS	737	3.694	5.834	10.265	3.422
Fara – vzdrževanje	0	6.727	0	6.727	2.242

v evrih

Naziv doma	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Skupaj	Povprečno
Lipa – vlaganja v OS	2.354	5.822	4.683	12.859	4.286
Lipa – vzdrževanje	1.705	14.307	0	16.011	5.337
Burja – vlaganja v OS	3.325	2.383	1.518	7.226	2.409
Burja – vzdrževanje	0	15.025	2.721	17.746	5.915
Gorenje – vlaganja v OS	2.011	3.312	7.635	12.958	4.319
Gorenje – vzdrževanje	51.668	0	3.257	54.924	18.308
Planinka – vlaganja v OS	25.919	1.406	1.735	29.060	9.687
Planinka – vzdrževanje	0	0	0	0	0
Jurček – vlaganja v OS	29.457	2.755	13.848	46.060	15.353
Jurček – vzdrževanje	0	6.960	20.973	27.933	9.311
Soča – vlaganja v OS	5.595	27.566	59.225	92.385	30.795
Soča – vzdrževanje	0	36.437	0	36.437	12.146
Peca – vlaganja v OS	12.726	12.173	7.486	32.385	10.795
Peca – vzdrževanje	2.411	0	5.416	7.827	2.609
Mladinsko prenočišče Ptuj – vlaganja v OS	2	879	1.392	2.273	758
Mladinsko prenočišče Ptuj – vzdrževanje	4.288	0	8.397	12.685	4.228
Drugo ⁵⁷ – vlaganja v OS	108.574	98.059	72.383	279.016	93.005
Drugo – vzdrževanje	0	3.493	1.594	5.087	1.696
Skupaj	2.326.413	667.170	1.634.281	4.627.864	1.542.621

Vir: knjigovodski podatki zavoda (po denarnem toku).

⁵⁷ Drugo predstavljajo vlaganja v centralo in v dnevni center zavoda.

Priloga 3: Pregled prihodkov in odhodkov ter izidov poslovanja domov v obdobju od leta 2009 do leta 2011

v evrih

Naziv doma	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Povprečno
Škorpijon – prihodki	375.806	315.734	322.062	337.867
Škorpijon – odhodki	359.914	328.407	384.084	(357.468)
<i>Poslovni izid Škorpijona</i>	<i>15.892</i>	<i>(12.673)</i>	<i>(62.023)</i>	<i>(19.601)</i>
Trilobit – prihodki	318.432	322.027	320.760	320.406
Trilobit – odhodki	288.419	299.249	316.437	301.368
<i>Poslovni izid Trilobita</i>	<i>30.013</i>	<i>22.778</i>	<i>4.323</i>	<i>19.038</i>
Ajda – prihodki	317.458	325.601	320.582	321.214
Ajda – odhodki	290.389	306.084	290.551	295.675
<i>Poslovni izid Ajde</i>	<i>27.069</i>	<i>19.517</i>	<i>30.031</i>	<i>25.539</i>
Štrk – prihodki	337.421	323.299	325.756	328.825
Štrk – odhodki	304.189	317.017	309.816	310.341
<i>Poslovni izid Štrke</i>	<i>33.232</i>	<i>6.282</i>	<i>15.940</i>	<i>18.485</i>
Medved – prihodki	364.948	383.381	341.091	363.140
Medved – odhodki	391.373	391.080	384.770	389.074
<i>Poslovni izid Medved</i>	<i>(26.425)</i>	<i>(7.699)</i>	<i>(43.678)</i>	<i>(25.934)</i>
Kavka – prihodki	307.267	291.428	334.734	311.143
Kavka – odhodki	291.375	278.400	323.453	297.743
<i>Poslovni izid Kavka</i>	<i>15.892</i>	<i>13.027</i>	<i>11.281</i>	<i>13.400</i>
Čebelica – prihodki	339.597	352.358	365.356	352.437
Čebelica – odhodki	324.497	338.774	345.895	336.389
<i>Poslovni izid Čebelica</i>	<i>15.100</i>	<i>13.584</i>	<i>19.461</i>	<i>16.048</i>
Rak – prihodki	320.736	301.971	316.703	313.136
Rak – odhodki	290.533	285.107	302.265	292.635
<i>Poslovni izid Rak</i>	<i>30.203</i>	<i>16.864</i>	<i>14.438</i>	<i>20.501</i>
Kranjska Gora – prihodki	373.815	394.845	391.715	386.792
Kranjska Gora – odhodki	368.337	375.667	367.464	370.489
<i>Poslovni izid Kranjska Gora</i>	<i>5.478</i>	<i>19.178</i>	<i>24.251</i>	<i>16.302</i>
Breženka – prihodki	380.408	453.099	450.494	428.000
Breženka – odhodki	487.881	476.529	473.717	479.376
<i>Poslovni izid Breženka</i>	<i>(107.473)</i>	<i>(23.430)</i>	<i>(23.223)</i>	<i>(51.376)</i>
Radenci – prihodki	350.625	347.641	358.320	352.195
Radenci – odhodki	326.924	340.301	322.541	329.922
<i>Poslovni izid Radenci</i>	<i>23.701</i>	<i>7.340</i>	<i>35.779</i>	<i>22.273</i>
Bohinj – prihodki	486.544	512.992	464.141	487.892
Bohinj – odhodki	409.348	422.095	400.605	410.683
<i>Poslovni izid Bohinj</i>	<i>77.196</i>	<i>90.897</i>	<i>63.536</i>	<i>77.210</i>

v evrih

Naziv doma	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Povprečno
Planica – prihodki	694.894	789.574	782.361	755.610
Planica – odhodki	783.735	867.258	873.258	841.417
<i>Poslovni izid Planica</i>	<i>(88.840)</i>	<i>(77.683)</i>	<i>(90.897)</i>	<i>(85.807)</i>
Vojsko – prihodki	301.762	311.228	324.974	312.655
Vojsko – odhodki	295.579	306.720	309.561	303.953
<i>Poslovni izid Vojsko</i>	<i>6.183</i>	<i>4.508</i>	<i>15.412</i>	<i>8.701</i>
Fara – prihodki	379.468	369.394	378.323	375.728
Fara – odhodki	333.924	331.973	344.235	336.711
<i>Poslovni izid Fara</i>	<i>45.543</i>	<i>37.421</i>	<i>34.088</i>	<i>39.018</i>
Lipa – prihodki	347.480	365.244	360.426	357.717
Lipa – odhodki	322.387	323.952	338.232	328.190
<i>Poslovni izid Lipa</i>	<i>25.093</i>	<i>41.292</i>	<i>22.194</i>	<i>29.526</i>
Burja – prihodki	482.324	485.245	478.415	481.995
Burja – odhodki	492.727	505.392	519.268	505.795
<i>Poslovni izid Burja</i>	<i>(10.403)</i>	<i>(20.146)</i>	<i>(40.852)</i>	<i>(23.800)</i>
Gorenje – prihodki	508.754	547.455	551.552	535.920
Gorenje – odhodki	461.653	491.475	489.274	480.801
<i>Poslovni izid Gorenje</i>	<i>47.100</i>	<i>55.980</i>	<i>62.277</i>	<i>55.119</i>
Planinka – prihodki	335.071	361.216	363.452	353.246
Planinka – odhodki	348.483	371.749	382.716	367.649
<i>Poslovni izid Planinka</i>	<i>(13.413)</i>	<i>(10.533)</i>	<i>(19.263)</i>	<i>(14.403)</i>
Jurček – prihodki	347.474	357.329	372.750	359.184
Jurček – odhodki	310.609	314.293	328.570	317.824
<i>Poslovni izid Jurček</i>	<i>36.865</i>	<i>43.036</i>	<i>44.179</i>	<i>41.360</i>
Soča – prihodki	719.710	718.624	678.420	705.585
Soča – odhodki	695.124	725.872	704.322	708.439
<i>Poslovni izid Soča</i>	<i>24.586</i>	<i>(7.248)</i>	<i>(25.902)</i>	<i>(2.855)</i>
Peca – prihodki	359.689	356.584	344.457	353.577
Peca – odhodki	348.650	365.846	367.108	360.534
<i>Poslovni izid Peca</i>	<i>11.039</i>	<i>(9.262)</i>	<i>(22.651)</i>	<i>(6.958)</i>
Mladinska prenočišča Ptuj – prihodki	117.674	130.000	114.814	120.829
Mladinska prenočišča Ptuj – odhodki	128.395	125.123	147.225	133.581
<i>Poslovni izid Mladinska prenočišča Ptuj</i>	<i>(10.720)</i>	<i>4.877</i>	<i>(32.411)</i>	<i>(12.751)</i>
<i>Skupaj – prihodki zavoda</i>	<i>10.017.690</i>	<i>10.239.758</i>	<i>10.247.280</i>	<i>10.168.243</i>
<i>Skupaj – odhodki zavoda</i>	<i>9.899.452</i>	<i>10.180.740</i>	<i>10.185.414</i>	<i>10.088.536</i>
Skupaj poslovni izid zavoda	118.238	59.018	61.866	79.707

Vir: analitični knjigovodski podatki zavoda (po obračunskem načelu).

Priloga 4: Pregled števila otrok od vseh šoloobveznih otrok, ki so se udeležili programov javne službe zavoda

Šolsko leto	Skupno število šoloobveznih otrok iz SŠ in OŠ*	Skupno število udeležencev, ki so se prek zavoda udeležili programov šole v naravi v domovih zavoda	Število udeležencev počitniških programov v domovih zavoda - aktivne počitnice	Število udeležencev enodnevnih programov v dnevni centrih	Skupno število vseh otrok, ki so se udeležili vseh programov javne službe v domovih zavoda	Otroci, ki so se udeležili programov javne službe v domovih zavoda
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)= (3) + (4) + (5)	(7)= (6) / (2)
2007/2008	256.391	50.625	1.153	42.650	94.428	36,8
2008/2009	250.976	52.453	1.560	43.015	97.028	38,6
2009/2010	246.860	51.610	1.477	42.269	95.356	38,6
2010/2011	243.313	54.447	1.402	34.372	90.221	37,1
2011/2012	241.160	55.552	1.777	40.390	97.719	40,5

Opomba: * podatki Statističnega urada Republike Slovenije.

Vir: podatki zavoda.

V domovih zavoda po prijavi na razpise sprejemajo šoloobvezne otroke osnovnih (obvezni šolski načrt – kurikulum) in srednjih šol (projekti). Povprečno se je udeležilo programov od šolskega obdobja 2008/2009 do 2011/2012 kar 38,7 odstotka⁵⁸ vseh šoloobveznih otrok in dijakov.

⁵⁸ Povprečno število otrok, ki so se udeležili programov javne službe zavoda / povprečno število šoloobveznih otrok iz OŠ in dijakov iz SŠ (95.081 / 245.577 = 38,7 odstotka).

Priloga 5: Izkoriščenost zmogljivosti glede na nočitve po domovih v upravljanju zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Dom	Leto izgradnje doma	Pričetek delovanja na zavodu	Delovni dnevi v letu	Število ležišč	Največje možno število nočitev v letu	2009		2010		2011		Povprečna izkoriščenost v odstotkih
						Število nočitev	Izkoriščenost zmogljivosti domov v odstotkih	Število nočitev	Izkoriščenost zmogljivosti domov v odstotkih	Število nočitev	Izkoriščenost zmogljivosti domov v odstotkih	
Ajda, Libeliče	1964	1994	289	58	16.762	7.917	47,2	8.218	49,0	8.153	48,6	48,3
Bohinj, Ribčev Laz	1965	1996	289	93	26.877	12.988	48,3	13.205	49,1	13.180	49,0	48,8
<i>Breženka, Fiesa*</i>	<i>2009</i>	<i>1996</i>	<i>289</i>	<i>74</i>	<i>21.386</i>	<i>9.600</i>	<i>44,9</i>	<i>13.248</i>	<i>61,9</i>	<i>12.968</i>	<i>60,6</i>	<i>55,8</i>
Burja, Portorož	1999	1999	289	68	19.652	12.973	66,0	12.399	63,1	11.500	58,5	62,5
Čebelica, Vel. Loka	1964	1995	289	52	15.028	8.090	53,8	8.222	54,7	8.495	56,5	55,0
Fara, Kostel	1965	1998	289	59	17.051	9.067	53,2	8.647	50,7	9.108	53,4	52,4
Gorenje, Zreče	2000	2001	289	70	20.230	12.065	59,6	13.070	64,6	13.357	66,0	63,4
Jurček, Kočevje	1965	2002	289	70	20.230	7.857	38,8	7.968	39,4	8.218	40,6	39,6
Kavka, Kobarid	1998	1998	289	59	17.051	6.913	40,5	6.793	39,8	7.450	43,7	41,4
Kranjska Gora	1965	1996	289	64	18.496	9.640	52,1	10.798	58,4	10.856	58,7	56,4
Lipa, Semič	1965	1997	289	59	17.051	7.907	46,4	8.522	50,0	8.348	49,0	48,4
Medved, Rovte	1964	1994	289	59	17.051	8.525	50,0	9.547	56,0	8.094	47,5	51,2
Peca, Mežica	1965	2003	289	64	18.496	8.861	47,9	8.634	46,7	8.504	46,0	46,9
Planica, Rateče	2005	2005	289	120	34.680	19.902	57,4	20.551	59,3	20.670	59,6	58,7
Planinka, Pohorje	1965	2000	289	56	16.184	8.316	51,4	8.906	55,0	8.327	51,5	52,6
Ptuj	1999	2003	289	53	15.317	5.906	38,6	6.797	44,4	6.459	42,2	41,7

Dom	Leto izgradnje doma	Pričetek delovanja na zavodu	Delovni dnevi v letu	Število ležišč	Največje možno število nočitev v letu	2009		2010		2011		Povprečna izkoriščenost v odstotkih
						Število nočitev	Izkoriščenost zmogljivosti domov	Število nočitev	Izkoriščenost zmogljivosti domov	Število nočitev	Izkoriščenost zmogljivosti domov	
							v odstotkih		v odstotkih		v odstotkih	
Radenci, Stari trg ob Kolpi	2002	2002	289	63	18.207	10.133	55,7	9.935	54,6	9.974	54,8	55,0
Rak, Cerknica	1965	1994	289	48	13.872	7.564	54,5	6.707	48,3	7.269	52,4	51,8
Soča, Tolmin	1965	2002	289	202	58.378	14.279	24,5	13.377	22,9	12.913	22,1	23,2
<i>Škorpijon**, Vel. Boč</i>	<i>1965</i>	<i>1993</i>	<i>289</i>	<i>60</i>	<i>17.340</i>	<i>8.387</i>	<i>48,4</i>	<i>4.371</i>	<i>25,2</i>	<i>5.739</i>	<i>33,1</i>	<i>35,6</i>
Štrk, Ptuj	1965	1996	289	56	16.184	8.235	50,9	7.286	45,0	7.782	48,1	48,0
Trilobit, Jesenice	1965	1993	289	58	16.762	7.851	46,8	7.649	45,6	7.426	44,3	45,6
Vojsko, Idrija	1999	1999	289	57	16.473	7.176	43,6	7.675	46,6	7.103	43,1	44,4
Skupaj			289	1622	468.758	220.152	47,0	222.525	47,5	221.893	47,3	47,3

Opombi: * dom Breženka je bil v obnovi v letu 2009.

** dom Škorpijon je bil v obnovi v letu 2011.

Vir: podatki zavoda.

Povprečna izkoriščenost glede na nočitve domov v upravljanju zavoda v obdobju od leta 2009 do leta 2011 je bila 47,3-odstotna. Domova Škorpijon in Breženka sta bila v obnovi, kar je vplivalo na manjše število nočitev gostov in s tem na izkoriščenost zmogljivosti teh domov.

Največje število možnih nočitev v letu je izračunano z množenjem 289 delovnih dni v letu s številom ležišč v domu.

Odstotek izkoriščenosti zmogljivosti domov je izračunan z deljenjem dejanskega števila nočitev z največjim mogočim številom nočitev po domovih in skupno za zavod.

Priloga 6: Ocena možnih izidov poslovanja zavoda ob različni izkoriščenosti zmogljivosti domov

Število zaposlenih	Število možnih nočitev	Ocena števila nočitev glede na izkoriščenost zmogljivosti domov	Izkoriščenost zmogljivosti	Skupni prihodki	Stalni stroški	Vračunani stroški vzdrževanja	Spremenljivi stroški z vzdrževanjem in drugimi stroški	Skupni stroški	Skupaj akumulacija	Povprečna prodajna cena na nočitev	Spremenljivi stroški na nočitev	Stalni stroški na nočitev	Skupaj stroški na nočitev	Skupaj poslovni izid (brez vzdrževanja)
			v odstotkih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)=(6)+(8)	(10)=(5)-(9)	(11)=(5)/(3)	(12)=(7)/(2)	(13)=(6)/(2)	(14)=(12)+(13)	(15)=(10)+(7)
14	468.758	0	-	0	1.955.2	0	332.393	2.287.607	(2.287.607)	0	-	-	-	(2.287.607)
108	468.758	93.752	20,0	4.329.449	2.019.6	71.788	3.324.880	5.344.535	(1.015.086)	46,2	35,5	21,5	57,0	(943.298)
163	468.758	140.627	30,0	6.496.967	2.074.5	74.780	5.008.400	7.082.981	(586.014)	46,2	35,6	14,7	50,3	(511.234)
206	468.758	187.503	40,0	8.658.898	2.129.8	82.296	6.528.210	8.658.212	686	46,2	34,8	11,4	46,2	82.982
258	468.758	221.893	47,3	10.247.281	2.184.6	106.568	7.992.053	10.185.414	61.867	46,2	36,0	9,8	45,8	168.435
282	468.758	257.817	55,0	11.905.984	2.240.7	191.642	9.237.111	11.542.064	363.920	46,2	35,8	8,7	44,5	555.562
312	468.758	281.255	60,0	12.993.981	2.296.9	193.586	10.561.726	12.878.984	114.997	46,2	37,5	8,2	45,7	308.583
351	468.758	328.131	70,0	14.765.895	2.358.8	258.206	12.439.723	14.798.571	(32.676)	45,0	37,9	7,2	45,1	255.530
370	468.758	375.006	80,0	16.687.767	2.406.0	423.457	14.450.842	16.856.867	(169.100)	44,5	38,5	6,4	44,9	254.357

Predpostavke: Ob zmanjševanju stopenj izkoriščenosti (stolpec 4, druga in tretja vrstica), od trenutne 47,3-odstotne znane, na manjše stopnje zasedenosti zmogljivosti, bi rabili manj zaposlenih, kar predstavlja manj stroškov dela. Pri tem del stroškov dela predstavlja stalni del stroškov za 14 zaposlenih, spremenljivi delo premosorazmerni in delo progresivni del za večje stopnje zasedenosti zmogljivosti. Ocena zaposlenih je v stolpcu 1.

Z zmanjšanjem nočitev in izkoriščenostjo zmogljivosti domov bi se zmanjšali materialni stroški in storitve, kar predstavlja v ocenah manj spremenljivih stroškov, oziroma povečali glede na večji obseg nočitev (7).

Stalni stroški (6) bi se predvidoma zmanjševali predvsem zaradi manjših stalnih stroškov dela (stopničasti značaj reagiranja) za delavce, ki bi jih predvidoma po oceni zavoda potrebovali manj, in delno zaradi manjše amortizacije, saj ne bi bilo treba nabaviti toliko dodatnih osnovnih sredstev z večanjem izkoriščenosti zmogljivosti, temveč izvršiti določene obnove nekaterih domov (na primer dom v Bohinju za doseglo boljše ponudbe, ki ima vse leto dovolj zanimanja in je na turistično privlačni lokaciji).

Ob povečanju stopnje izkoriščenosti od sedanje 47,3-odstotne na višjo stopnjo izkoriščenosti (stolpec 4, od pete vrstice naprej) bi morali zaposliti nove delavce, kar predstavlja večje stroške dela, prav tako bi v primeru povečanih nočitev gostov v domovih nastalo več progresivnih spremenljivih stroškov (8), kot so stroški energije, ogrevanja, kala, porabe drobnega inventarja in drugo in tudi več drugih spremenljivih materialnih stroškov in stroškov storitev.

Prodajne cene (11) so pri poslovanju zavoda, vključno s tržno dejavnostjo, pokrivalo vse stroške poslovanja zavoda ter načrtovane stroške investicijskega in tekočega vzdrževanja počitniških domov. V projekciji so bile upoštevane izkustvene povprečne prodajne cene na nočitev, ki bi ob nižjih stopnjah zasedenosti zmogljivosti postopno omogočile manjše pokritje stroškov in bi s povečanjem nočitev od 47,3 odstotka do 55 odstotkov omogočile najvišjo razliko. Ob večjem obsegu poslovanja so bile upoštevane zaradi povečanja zanimanja gostov nekoliko zmanjšane povprečne prodajne cene, ki naj bi do 60-odstotne izkoriščenosti zmogljivosti pokrivalo ocenjene naraščajoče stroške in omogočile pozitivni poslovni izid.

V projekciji so bili izkustveno ocenjeni letni stroški vzdrževanja (7), ki predstavljajo potrebna vlaganja v tekoče in investicijsko vzdrževanje domov glede na različne stopnje izkoriščenosti domov, ki naraščajo s povečanim obsegom nočitev. Povečanje nočitev predpostavlja, da so domovi ustrezno vzdrževani in ponudbeno atraktivni za goste, kar zahteva večja vlaganja od prvotno ocenjenih 72.000 evrov na 423.000 evrov.

Stalni stroški rahlo stopničasto linearno rastejo, medtem ko spremenljivi stroški rastejo nekoliko eksponentno progresivno glede na večanje izkoriščenosti zmogljivosti. To pomeni, da ob nizki izkoriščenosti domov stroški hitro naraščajo, ob višanju izkoriščenosti pa se njihova rast kasneje nekoliko upočasni.

Na podlagi predpostavk je podana ocena, da je zaradi visokih stalnih stroškov (ki so približno 19 odstotkov prihodkov pri 55 odstotkih izkoriščenosti zmogljivosti) točka preloma, ko naj bi zavod posloval pozitivno, pri približno 37 odstotkih izkoriščenosti zmogljivosti domov zavoda. Najvišji poslovni rezultat bi bil po oceni, ob nespremenjenih pogojih poslovanja, pri 55-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti, kasneje pa naj bi se poslovni rezultat zopet zniževal, saj bi nastali višji stroški materiala, storitev, dela, prav tako bi bilo treba za dodatno izkoriščenost vložiti več sredstev za oglaševanje zavoda v raznih medijih. Na podlagi analize se ocenjuje, da naj bi pri 67-odstotni izkoriščenosti zmogljivosti stroški presegli prihodke, zato zavodu nad tem odstotkom, ob drugih nespremenjenih pogojih (na primer dodatne ponudbe gostom in drugačno oblikovanje cen glede na sezono in domove, vlaganja v nekatere domove), ne bi bilo več smotno povečati izkoriščenost zmogljivosti.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija
tel.: +386 (0) 2 250 58 80
fax: +386 (0) 2 250 58 96